

**Kutatási beszámoló:
Informális csoportok az ifjúsági területen**

Barcelona, 2020. június

A kiadvány az Európai Unió Erasmus+ programjának társfinanszírozásával készült az “Empowering the informal” (Ref. 2018-3-RO01-KA205-061362) projekt keretein belül. A dokumentum tartalmáért a szerzőket kizárólagos felelősség terheli, és tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió hivatalos álláspontját.

Szerzők: Saida López-Crespo, Georgeta Ion, Aleix Barrera-Corominas, valamint az „Empowering the Informal” projekt résztvevői.

Képek: Freepik.es

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS.....	4
2. KUTATÁSI KÉRDÉS	6
3. MÓDSZEREK ÉS FOLYAMAT	8
.....	11
4. VIZSGÁLATI TERÜLETEK ÉS ELEMEL.....	11
.....	13
5. EREDMÉNYEK	13
5.1. Elméleti kutatás.....	13
5.2. Kvantitatív eredmények.....	18
5.3. Kvalitatív eredmények.....	30
.....	40
6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK INTERVENCIÓRA	40
7. HIVATKOZÁSOK.....	46
8. FÜGGELÉK	47
8.1. 1. FÜGGELÉK: Elméleti kutatási sablon.....	47
8.2. 2. FÜGGELÉK: Kérdőív	49
8.3. 3. FÜGGELÉK: Interjú.....	55

1. BEVEZETÉS

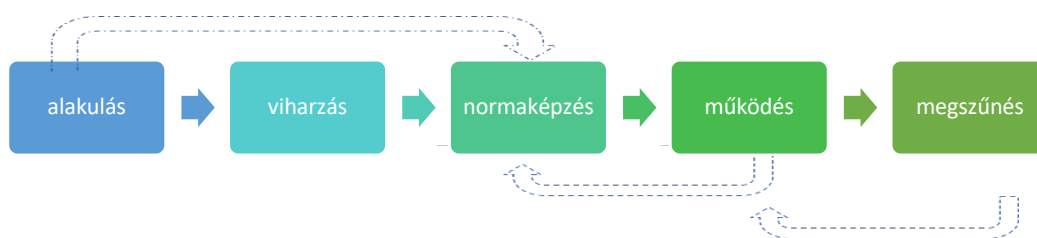
A csoportokat értelmezhetjük az informális tanulás megtörténéséhez megfelelő környezetként (Green, 2008). Az informális tanulás előnyei közé sorolhatjuk a következőket: kompetenciák, valamint a naprakész személyes és specifikus tudás fejlesztése, tudásanyag létrehozásának elősegítése, (Paavola, Lipponen & Hakkarainen, 2004), attitűdbeli és szakmai értékrendbeli változások elősegítése, valamint ezek közvetlen átvitele a munkahelyre (Burke & Hutchins 2007; Enos, Kehrhahn & Bell, 2003), amely nagyobb magabiztosságot és magasabb szintű megelégedettséget kölcsönöznek a résztvevőknek (Bednall, Sanders & Runhaar, 2014).

Az informális csoportok néhány jellemzője: (1) kölcsönös támogatás; (2) hovatartozás érzése; (3) útmutató a helyes viselkedéshez (társadalmi normák); (4) eszköztár munkahelyi problémák megoldásához – csapatmunkával könnyebben és élvezetesebben végezhető a munka; (5) tagok védelme (társadalmi és érzelmi biztonság); (6) munkahelyi döntéshozatal és értékítélet természetes fóruma – megteremti a légkört új folyamatok kipróbálására, valamint magatartási normákat hoz létre tagjai részére; illetve (7) a vezetőséggel való szembenálláshoz ad eszközöket (társadalmi követelmények).

Az informális csoportok különböző okokból alakulnak ki: többek között enyhítik a nagyobb rendszerek kudarcát (amikor a rendszer nem felel meg az elvárásoknak), a tagok egyetértésének következményében egy bizonyos témával kapcsolatban, vagy közös érdeklődésből. Fontos megemlíteni ezenkívül a fizikai közelség, a közös munka/élet/személyes élmény szerepét is.

A jelen kutatásban informális csoportok szociális dinamikáját vizsgáljuk azok kifejlődésének szempontjából. Feltételezésünk szerint az informális csoportok létrejöttét és fejlődését számos stratégia és szervezeti felépítés jellemzi. A csoportok kifejlődésük során különböző szakaszokon mennek keresztül, amelyet Tuckman modellje szemléltet: alakulás (forming), viharzás (storming), normaképzés (norming), működés (performing), valamint megszűnés (adjourning) (Tuckman & Jensen, 1977; Rickards & Moger, 2000), melyek sajátos jellemzőkkel bírnak.

1. ábra A csoportfejlődés szakaszai (Tuckman & Jensen, 1977).

Kutatói csoportunk az informális csoportot dinamikus, független csoportként értelmezi, amelynek nem célja jogi entitás létrehozása, és legalább három, közös érdeklődésű, közös érdekelttségű, és közös célokért dolgozó tagból áll.

Jelen beszámoló egy, az európai informális ifjúsági csoportokat vizsgáló kutatást mutat be. A kutatás középpontjában az informális csoportok kialakulási, fejlődési és átalakulási folyamatának vizsgálata áll. Azt igyekszünk feltárni, hogyan fejlődnek az informális csoportok társadalmi mozgalomként, valamint milyen hatásuk van a közösségre.

A kutatás fő céljai: (1) az informális csoport definiálása, (2) a megalakulás formáinak és a csoporttagok motivációinak meghatározása a csoporttá válás és közös munka kezdetekor; (3) a csoportok működésének és szerveződésének megismerése; (4) a csoportok közösséggel való kapcsolatának meghatározása, valamint (5) az informális csoportok fennmaradásának útjában álló fő akadályok megismerése.

A kutatás kiindulópontként szolgál javaslatok tételére arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet a nemzeti és nemzetközi szakpolitikákat fejleszteni oly módon, hogy azok informális csoportok növekedéséhez, a fiatalok és közösségük fejlődéséhez járuljanak hozzá.

A kutatás eredményeit ifjúsági központok, civil szervezetek, illetve fiatalokat önkéntesként, gyakornokként vagy kedvezményezettként bevonó közintézmények tudják majd hasznosítani. A kutatás segítségével egyértelműbbé válik, milyen szükségleteik vannak a fiataloknak a csatlakozás, egy közös ügyért való küzdés, saját nézeteikért és cselekedeteikért való felelősségvállalás, illetve kezdeményezőkézség (vagy annak hiánya) tekintetében. Ezáltal az intézmények át tudják majd dolgozni a bevonási és kommunikációs stratégiájukat, valamint vezetési stílusukat.

2. KUTATÁSI KÉRDÉS

A kutatási kérdés az Európában működő informális csoportok szociális dinamikáját vizsgálta. Kutatási kérdésként a következőt határoztuk meg: a vizsgált csoportok pályájának mely szempontjai fontosak a csoportok hivatalossá válása (formalizáció) szakaszainak megértése szempontjából?

A tanulmány során kevert módszertant alkalmaztunk, amely alapján különböző típusú informális csoportokat választottunk ki. Ennek oka, hogy feltételezésünk szerint ez hozzásegít minket az ilyen csoportok kialakulásának alaposabb megértéséhez, különös tekintettel a jellegükből adódó, külső tényezőkre adott egyéni reakcióikra, valamint a folyamat során felmerülő belső dinamikájukra.

A kutatási kérdés a projekt célkitűzésein alapul, és szorosan kapcsolódik azokhoz. Ezek a célkitűzések az alábbiak:

1. Informális csoportokat irányító ifjúsági segítők kapacitásának és szakmai felkészültségének növelése, az ifjúsági segítői kompetenciák és vezetői kompetenciák értékelésére és fejlesztésére vonatkozó meglévő európai uniós eszközök megértése,

változtatása és megvalósítása által.

2. Informális csoportokra vonatkozó, meglévő jogi keretek és gyakorlatok feltérképezése az informális csoportok társadalmi mozgalomként való fejlődésének kutatása és elemzése által. A feltérképezés célja, hogy nemzeti és nemzetközi szinten a projekt javaslatokat tegyen arra, milyen módon fejleszthetők a szakpolitikák úgy, hogy az kedvezzen az informális csoportok növekedésének, valamint a fiatalokra és közösségekre gyakorolt hatásának.

3. MÓDSZEREK ÉS FOLYAMAT

A kutatás egyes európai országokban működő (főként Spanyolország, Románia, Portugália, Magyarország, Belgium) fiatalok informális csoportjainak szervezeti jellemzőit és szociális dinamikáját vizsgálja. Első lépésként egy elméleti kutatás készült, amely során adatokat gyűjtöttünk az európai országokban élő informális csoportok jelenlegi helyzetéről. Az e szakasz során összegyűjtött információk szolgáltak alapul a kutatási eszközök (ld. melléklet) kifejlesztéséhez, amelyeket a projekt céljainak elérése érdekében folytatott adatgyűjtésre használtunk. Fontos megjegyezni, hogy az eszközöket az UAB partnerei dolgozták ki, és a többi, ifjúsági munka területén szakértő projektpartner hagyta jóvá.

Az **első szakaszban** egy **kérdőív** segítségével meghatároztuk a csoportok általános jellemzőit és problémáit. Az első, kvantitatív és széleskörű szakasz célja, hogy általános képet nyújtson kutatás vizsgálati tárgyáról. A kérdőívet 156, Európában található informális csoport tagja töltötte ki (lásd 1. ábra).

Mivel a vizsgálat célja a fiatalok informális csoportjai szociális dinamikájának a tagok szemszögéből való mélyebb megértése volt, a tanulmány **második szakasza** etnográfiai szempontokat alkalmazott. Annak megértésére összpontosítottunk, hogy a fiatalok hogyan értelmezik mindennapi életüket és különösen azokat a mechanizmusokat (azaz közös feltételezéseket, konvenciókat és gyakorlatokat), amelyekkel megteremtik és fenntartják a

társas érintkezéseket (Cohen et al. 2008).

Az etnometodológia összhangban van a kulturális elemzés álláspontjával is, amelynek célja az ember által alkotott valóságok megértése a jelentés és a kapcsolatok különböző szintjein - társadalmi, intézményi és egyéni szinteken (Daniels, 2012).

A tanulmány második szakaszában **mélyinterjúkat** készítettünk. A mélyinterjú melletti döntés, mint etnográfia-alapú stratégia, megfelelt azon feltételezésünknek, mely szerint annak érdekében, hogy széleskörű, összehasonlító kérdésekre rávilágítsunk, a szociális dinamika vizsgálata a csoport működésének alapos elemzését igényli. Emellett fontos megvizsgálni a csoporttagok közös elképzeléseit, amelyet önmagukról, mint csoportról, a tevékenységi körükről és viselkedésükről alkottak (Armstrong, 2008).

2. ábra. A kutatás szakaszai

Fontos megjegyezni, hogy a 2. szakaszban résztvevő interjúalanyok mind kitöltötték a kutatás első szakaszában használt kérdőívet, így már rendelkeztek előzetes tudással a vizsgálat tárgyáról. Az 1. táblázat a 37 interjúalanyának profilját összesíti. A résztvevők szerepére az interjúk során derült fény.

1. táblázat Interjúalanyok profilja

ORSZÁG	INTERJÚALANY SZEREPE A CSOPORTBAN
Spanyolország (n=9)	8 tag 1 vezető
Románia (n=9)	2 tag 5 vezető 2 adminisztrátor

Portugália (n=10)	▪ 4 tag ▪ 4 alapító ▪ 1 vezető ▪ 1 vezető – kulturális vezető
Magyarország (n=5)	▪ 1 tag ▪ 1 vezető és adminisztrátor ▪ 1 vezető ▪ 1 vezető ▪ 1 ifjúsági segítő
Belgium (n=1)	▪ 1 alapító
Belgium és Franciaország (n=1)	▪ 1 vezető és társalapító
Belgium és Olaszország (n=1)	▪ 1 tag
Belgium és Albánia (n=1)	▪ 1 korábbi elnök

Alapítóknak tekintjük azokat, akik részt vettek a csoport létrehozásában, **vezetőnek**, akik a csoportot koordinálják, vagy felelősek egy adott területért/témáért, **tagoknak**, akik a tagságon kívül nem játszanak semmilyen különleges szerepet a csoporton belül, és **adminisztrátornak**, akik a csoport pénzügyeit kezelik.

4. VIZSGÁLATI TERÜLETEK ÉS ELEMEEK

A 2. táblázat a kutatási folyamatnak irányt adó vizsgált területeket és elemeket mutatja be, amelyek hozzájárultak az adatgyűjtési eszközök kidolgozásához.

2.táblázat Vizsgálati területek és elemek

	TERÜLETEK	ELEMEEK
Kérdőív	Korábbi kérdések és demográfiai adatok	- A csoport neve, ország és város - Tagok átlagéletkora - Informális csoport fókuszterülete - Csoporton belüli szerepkör - Tagok száma
	Csoport létrejötte és megalapítása	- A csoport létrejötte óta eltelt idő - Informális csoportban szerzett korábbi tapasztalat - Fő motiváció - Változások a csoport célkitűzéseiben - A tagok számának változása - A csoport alapítóinak részvétele

	Jellemzők és csoportvezetés	▪ Csoporton belüli munka ▪ Találkozók rendszeressége ▪ Tagok közötti kommunikáció ▪ Kommunikációs csatornák ▪ Döntéshozatali folyamat ▪ Vezető(k) szerepe ▪ Konfliktuskezelés ▪ Legnagyobb kihívás ▪ Pénzügyi forrás ▪ Kormányzati támogatás
Interjú	Csoport létrejötte és megalapítása	▪ Csoport létrejöttének pillanata ▪ Fő elvárások/törekvések és/vagy célok ▪ A célkitűzések elérése érdekében kidolgozott cselekvési irányvonalak
	A csoport megszilárdulása és belső szabályozása	▪ Csoporttagok szocio-demográfiai profilja ▪ Értékrend ▪ Csapatépítési tevékenységek ▪ Új tagok beilleszkedésének és tagok kilépésének folyamatai ▪ Normatív dokumentumok
	A csoport működése, vezetés és tudásmenedzsment	▪ A találkozók fő témája és szervezeti folyamatok ▪ Közös tudásalkotásra szánt idő és tér ▪ Tevékenységek típusa és szervezése ▪ A szervezett tevékenységekre vonatkozó információ megosztására szolgáló eszközök, értékelés ▪ Működésbeli változások ▪ Döntéshozatali folyamat
	Külső kapcsolatok és a csoport megismertetése	▪ A csoport megismertetésére használt csatornák ▪ A csoport kapcsolata a külvilággal

5. EREDMÉNYEK

E harmadik rész először az elméleti kutatás során összegyűjtött információk elemzését, majd a kvantitatív eredményeket, végül a kérdőív és interjúk során szerzett kvalitatív eredményeket mutatja be. Az eredmények bemutatása a vizsgálati területek és elemek alapján történik (lásd 2. táblázat).

5.1. Elméleti kutatás

A projekt kezdetén az elméleti kutatáshoz használandó sablont fejlesztettünk ki, melynek célja a partnerszervezetek országaira vonatkozó adatgyűjtés volt. Az adatgyűjtés fő célja az informális csoportok definíciójának, szabályainak és főbb jellemzőinek megértése volt, amelyek a kérdőív és az interjú kidolgozását segítették.

Az eredményeket a sablon felépítését követve mutatjuk be. Minden szakaszban először az európai kontextust mutatjuk be, majd, amennyiben van ilyen, a nemzeti vagy helyi sajátosságokat.

Informális ifjúsági csoport meghatározása

Európai kontextus

Az „informális csoport” kifejezés nincs meghatározva egy európai jogalkotási rendszerben sem, gyakran használatos azonban az EU informális és nem-formális tanulási és ifjúsági programjaiban, mint amilyen például az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület.

- **Erasmus+ program:** „legalább négy fiatal csoportja, akik ifjúsági munka területén aktívak, ám nem feltétlenül tartoznak ifjúsági szervezethez”
- **Európai Szolidaritási Testület:** „legalább öt fiatalból álló csoport”, akik közösen dolgoznak azon, hogy közösségükben pozitív változásokat hozzanak létre.

Helyi kontextus

Nem tudtunk konkrét definíciót azonosítani, azonban ha informális csoportról beszélünk, a következőket értjük alatta:

- Kizárólag 30 év alatti fiatalok alkotják a csoportot (minimum 5 tag)
- Cselekvési céllal jött létre
- Nincs bejegyezve a bíróságon / nem rendelkezik jogi személyiséggel
- Esetenként jogi képviselő tud intézkedni a csoport nevében (Spanyolország)

Az informális ifjúsági csoportok helyzetére vonatkozó jogszabályok és szakpolitika (szabályozás, működési rendszer, megalakulási stratégiák, hivatalos csoportra/ szervezetre való váltás)

Európai kontextus

Nincs olyan európai jogszabály, amely kifejezetten az informális csoportokat szabályozza, mivel ez a terület elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartozik. A kifejezés azonban számos jogalkotási dokumentumban szerepel:

- Az Európai Parlament 2019. március 28-i jogalkotási állásfoglalása, 2. cikk
- Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU 2013. december 11-i rendelete az Erasmus+ program létrehozásáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 2018/1475 2018. október 2-i rendelete

Az Európai Bizottság számos támogató intézkedéssel segíti pénzügyi és humántőke-támogatáson keresztül az informális csoportok létrehozását és fejlesztését – ilyenek például az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület kezdeményezések. A rendelkezésre álló támogatás nagy részéhez való hozzáféréshez azonban bizonyos szintű hivatalossá válás szükséges.

Az Európai Szolidaritási Testület közvetlenül segíti elő az informális csoportok létrehozását vagy fejlesztését. A Szolidaritási Projektet például öt vagy több fiatal résztvevő bármely csoportja létrehozhatja, akik célja, hogy egyértelmű európai hozzáadott értékekkel próbáljanak választ találni közösségeik legfontosabb kihívásaira. A projektek 2–12 hónap időtartamúak lehetnek, és a projektfolyamatban nagy hangsúly helyeződik a projekt folytatására és azokra a nyomon követési intézkedésekre, amelyek ezt biztosítani tudják. A Szolidaritási Projektet lebonyolítani kívánó fiataloknak ugyan regisztrálniuk kell az Európai Szolidaritási Testület

portálján, a csoport további hivatalos elismerése azonban nem szükséges. Az egyik résztvevő vállalja a jogi képviselő szerepét, és a csoport nevében benyújthatja a finanszírozási kérelmet.

Helyi kontextus

Nemzeti szinten találtunk törvényeket, amelyek informális csoportokra vonatkoznak (Portugália: 23/2006. törvény, 2. cikk; Magyarország: Polgári Törvénykönyv, eredeti változat: 1988; módosítva: 2013); az informális csoportokat azonban általában nem szabályozza törvény. Spanyolországban nincsenek helyi jogszabályok, amelyek kifejezetten az informális csoportok szabályozására irányulnának. Egyes autonóm közösségek helyi jogszabályai azonban megemlítik őket, mint a helyi vagy regionális szervek által nyújtott szolgáltatások kedvezményezettjeit.

Romániában nem létezik külön jogszabály az informális csoportok szabályozására, ez a jogalkotási hiány jelenti problémáik fő forrását. Kissé meglepő módon még a 350/2006. sz. törvényben, más néven az ifjúsági törvényben sem szerepel informális csoport megnevezés. Az Ifjúsági és Sportminisztérium nemzeti stratégiája azonban az ifjúságpolitika terén 2015–2020 között a 3.5. célkitűzés részeként említi „az önkéntes tevékenységek tanúsítási rendszerének és nyilvános elismerésének rendszerének javítása” egyik cselekvési irányaként az „informális csoportok támogatását, mint az önkéntesség népszerűsítőit”.

Általában véve nem léteznek informális csoportokra vonatkozó különleges helyi jogszabályok. Több lehetőség és támogatás áll rendelkezésre, ha a csoport hivatalos formát ölt. Portugáliában például az önkormányzat segíteni tudja az informális csoportok hivatalossá válását, és ezáltal könnyebb támogatást kérni és elismerést kapni.

Spanyolországban régiótól függően „egyszeri pályázati lehetőségek” elérhetők az informális csoportok által kidolgozott projektekre, így támogatva az informális csoportok létrehozását.

Az informális csoportok **finanszírozására** vonatkozóan a vizsgált országokban nem elérhetőek külön szakpolitikák vagy finanszírozási rendszerek az informális csoportok számára, kizárólag törvényesen bejegyzett egyesületek/alapítványok számára. Magyarországon szerződéskötéshez, vagy pénzügyi támogatásban való részesüléshez a csoportoknak együtt kell működniük valamilyen jogi személyiséggel rendelkező partnerszervezettel. Romániában a finanszírozási lehetőségek többsége magánforrásokból származik (pl. a FITT Com 'On Timișoara kezdeményezése, a YouthBank alap, amely sajnos az évek során megszűnt; valamint egyes diákönkormányzatok által létrehozott pénzalapok középiskolások által kezdeményezett projektek részére). Elérhető azonban néhány állami kezdeményezés, például az Oktatási és Szakképzési Közösségi Programok Nemzeti Ügynöksége, amely az informális csoportokat az Európai Szolidaritási Testülethez való pályázásra ösztönzi.

Ami az informális csoportok **helyzetét és a hivatalos csoportra/szervezetre való áttérését** illeti, a csoport formalizálása egy teljes mértékben szabályozott eljárást foglal magában. A csoportoknak számos dokumentumot kell bemutatniuk a hivatalos bejegyzéshez, és ezek a lépések vagy követelmények országonként eltérőek lehetnek.

Informális csoportok típusai

Európai kontextus

A finanszírozást vagy egyéb támogatást uniós szinten igénylő informális csoportoknak legalább 4–5 tagból kell állniuk, azonban számos különböző fókuszterülettel, lefedettséggel, és bármennyi év tapasztalattal rendelkezhetnek. Az Erasmus+ és a Szolidaritás Projekt pályázati feltételeinek megfogalmazása valójában azt sugallja, hogy nemcsak a meglévő, vagy régóta működő informális csoportok jelentkezését várják, hanem kifejezetten ösztönzik az informális csoportok létrehozását egy projekt létrehozásához és a finanszírozás igényléséhez. A lefedettség sokféle lehet, akár helyi csoportok is részesülhetnek uniós támogatásban, amennyiben „európai hozzáadott értéket” demonstrálnak. Az európai hozzáadott érték arra vonatkozik, hogy a projektnek foglalkoznia kell „az európai társadalom közös kihívásaival, például a harmadik országok állampolgárainak integrálásával, az éghajlatváltozással vagy a demokratikus részvétellel”. A meghatározás nagyfokú rugalmasságot foglal magában.

A ténylegesen európai szinten működő informális csoportok főként az éghajlat- és környezetvédelmi szempontokat tartják szem előtt, ilyen például a **Fridays for Future** vagy az **Ende Gelände**. Ezek a csoportok gyakran vesznek részt nagy horderejű, nagy nyilvánosságot kapó tüntetéseken és akciókban, valamint méretüket és szervezettségüket tekintve igen változatos helyi csoportokból állnak.

Ad-hoc jellegű, és **projekt-alapú európai informális csoportok** is jönnek létre olyan kezdeményezésekből, mint például a FutureLab Europe. Nemzetközi résztvevők társulnak meghatározott időtartamra, és cél elérése érdekében, ám ezek a csoportok ritkán maradnak fenn a projekt befejezését követően is.

Az európai informális csoportok másik típusa a **nagy tagsággal rendelkező Facebook-csoport**. E csoportok közös érdeklődés vagy élmények köré épülnek, ezek lehetnek például Erasmus és más csereprogramok, illetve szerveződhetnek az identitás bizonyos aspektusai, például a vallás köré is. Bár lehet, hogy nem illeszkednek az informális csoportok hagyományos fogalmába, tagjaik erőforrásokat és ötleteket osztanak meg, adminisztrátoraik pedig általában maguk is fiatalok, formális kötődés nélkül.

Helyi kontextus

A projektagok többsége nem rendelkezik erről információval. Egyes jellemzők azonban kiemelkednek:

- Az informális csoportok kicsik, jellemzően maximum 10 főből állnak.
- Az informális csoportok nem működnek hosszú ideig, mivel állami támogatás nem elérhető tevékenységük elősegítésére. Egyes csoportok nem tartanak tovább két évnél, mert úgy döntenek, hogy ifjúsági egyesületté válnak, hiszen így sokkal könnyebben pályázhatnak támogatásra.
- Az informális csoportok fókusza/tevékenységi területe a város jellegétől függ (pl. ha jellemző a térségben a turizmus, vagy a nagyfokú bevándorlás, stb.). Spanyolországban például az informális csoportok fókuszterülete térségenként változik, mivel a nagy, illetve turisztikai városokban az informális csoportok legtöbb kezdeményezése szabadidős tevékenységekhez és szórakozáshoz kapcsolódik. A kisvárosokban/falvakban azonban inkább a fiatalok kompetenciáinak fejlesztésére

(műhelymunkák különböző témákban), és a közösség segítésére irányulnak a csoporttevékenységek.

Informális csoportok létrehozása és fejlesztése

Európai kontextus

A finanszírozást vagy egyéb támogatást uniós szinten igénylő informális csoportok kifejezetten egy projekt/kezdeményezés megvalósítása céljából is megalakulhatnak. A projekt befejeztével az EU arra ösztönzi őket, hogy gondolkodjanak el a jövőbeni folytatáson, és míg némelyikük ezután is fennmarad és tovább fejlődik, mások lehet, hogy azonnal feloszlanak.

Helyi kontextus

Az informális csoportok közös szükségletek kielégítésére, illetve közös érdek vagy problémakör megosztása céljából jönnek létre. Egyes csoportok segítséget kérnek a helyi és/vagy regionális szervezetektől, vagy részt vesznek azok működésében, hogy csoportként tudjanak fejlődni. Romániában például az iskolák, egyetemek, akadémiák és más oktatási szolgáltatók általában nagyszerű polgári szerepvállalási inkubátorokként is működnek, ami az informális csoportok kialakulásához és fejlődéséhez is kedvező környezetet teremt. Diáktanácsokból, civil szervezetekből, önkéntes tevékenységekből és a részvétel egyéb formáiból is szülehetnek informális csoportok.

Informális csoporttá válás mögötti motiváció

Európai kontextus

Az informális csoportok gyakran közös érdeklődés köré épülnek, legyen az a közösség közös problémájának megoldása, valamely közösen tapasztalt megkülönböztetés elleni küzdelem, vagy egyszerűen közös időtöltés. Európai szinten azonban további motivációk is szerepet játszhatnak, például kulturális/nyelvi cserék, vagy utazás iránti érdeklődés, vagy ezekben szerzett tapasztalat. Globális problémák, például az éghajlatváltozás vagy a menekültek támogatásának megoldására törekvő informális csoportok viszont inkább európai szinten alakulnak ki.

Helyi kontextus

Számos különböző motiváció áll az informális csoportok létrejötte mögött, például hasonló emberek közösségébe való tartozás vágya, vagy valamely személyes és/vagy helyi helyzet megváltoztatására vagy fejlesztésére vonatkozó törekvés.

Az informális csoportok megalakulásának és fejlődésének elősegítéséhez szükséges legfontosabb jogi szempontok

Európai kontextus

A tagországokban ugyan nincs nagy jogi szerepe az Európai Uniónak az informális csoportok tekintetében, az EU mégis példamutató és szabályozó szerepet tölthet be azzal, hogy az informális csoportokat bevonja az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület, illetve az ezekhez hasonló kezdeményezésekbe. Azáltal, hogy az EU biztosítja e csoportok számára az

ilyen programokban való részvételt, hozzájárulhat ahhoz, hogy a csoportok nemzeti és helyi szinten megerősödjenek és jogi formát öltsenek, amely a nemzeti és helyi hatóságokat is ösztönözheti a megfelelően támogató jogi és egyéb keretek kialakítására.

Helyi kontextus

A résztvevők szerint szükség van az informális csoportok szabályozására és jogi támogatására, nemzeti és helyi szinten egyaránt. Ezek a csoportok sok esetben védtelennek érzik magukat, és nagyobb támogatásra van szükségük pénzügyi és információs források, valamint általános tanácsok tekintetében.

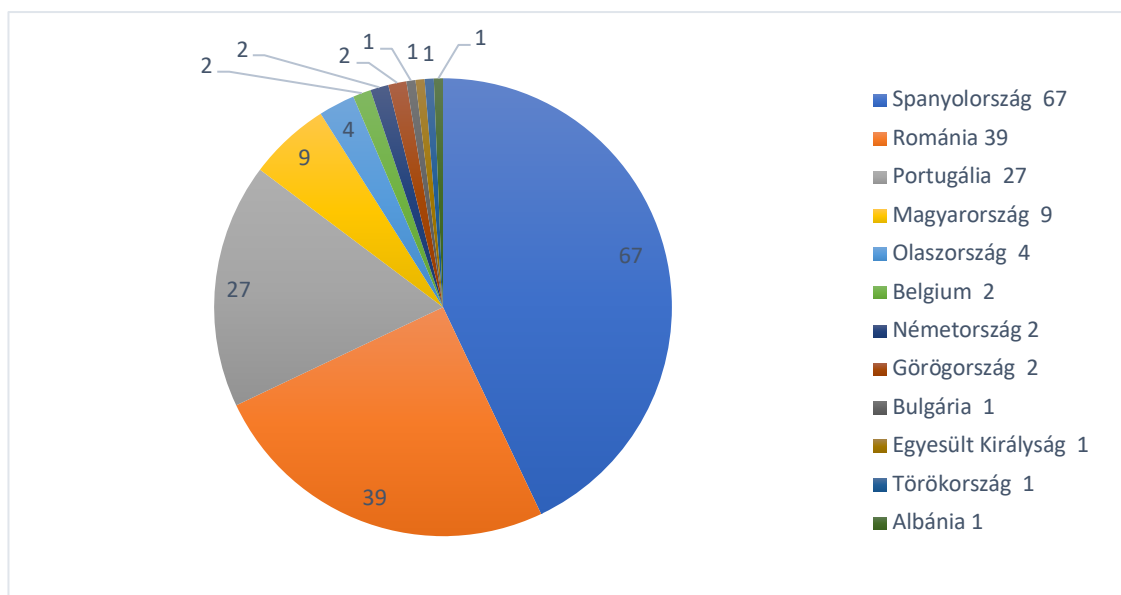
5.2. Kvantitatív eredmények

A kérdőív feldolgozása által kapott kvantitatív eredmények révén közelebb jutunk a vizsgálat tárgyához. Más szóval, ezen eredmények határozzák meg az informális csoportok általános jellemzőit és néhány problémát, amelyekkel szembesülnek. Az eredmények bemutatása a következő vizsgálati területekre tér ki: (1) korábbi kérdések és demográfiai adatok; (2) Csoport létrejötte és megalapítása, és (3) Jellemzők és csoportkezelés.

Korábbi kérdések és demográfiai adatok

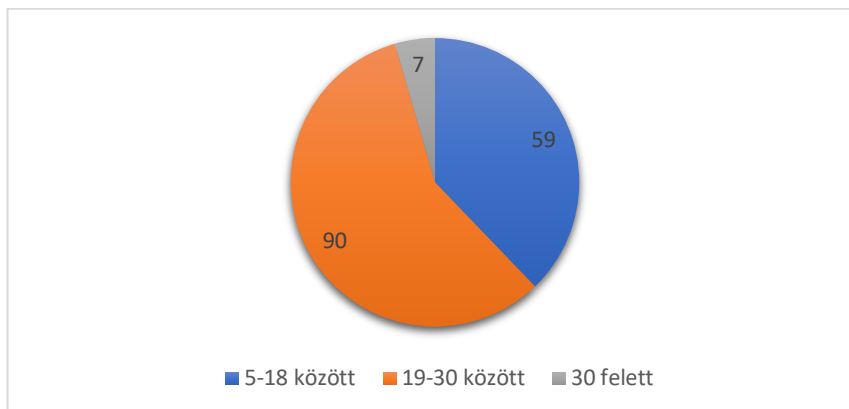
Az alábbi diagram a kérdőívre válaszoló informális csoportokat és származási országukat mutatja be. Három ország képviselteti magát a legnagyobb mértékben: (1) Spanyolország; (2) Románia; (3) Portugália. Spanyolországból 67 csoport, Romániából 29 és Portugáliából 27 csoport töltötte ki a kérdőívet. A következő országokból mindössze egy vagy két csoport vett részt a felmérésben: Bulgária, Egyesült Királyság, Törökország, Belgium, Németország, Görögország és Albánia.

1. diagram Informális csoportok ország szerint

A tagok **átlagéletkorát** tekintve, ahogy a 2. diagram is szemlélteti, a csoportok többségének, azaz 90 csoportnak az átlagéletkora 19–30 év között van. Számos csoportban azonban az átlagéletkor 5–18 év, illetve 7 csoportban az átlagéletkor meghaladja a 30 évet.

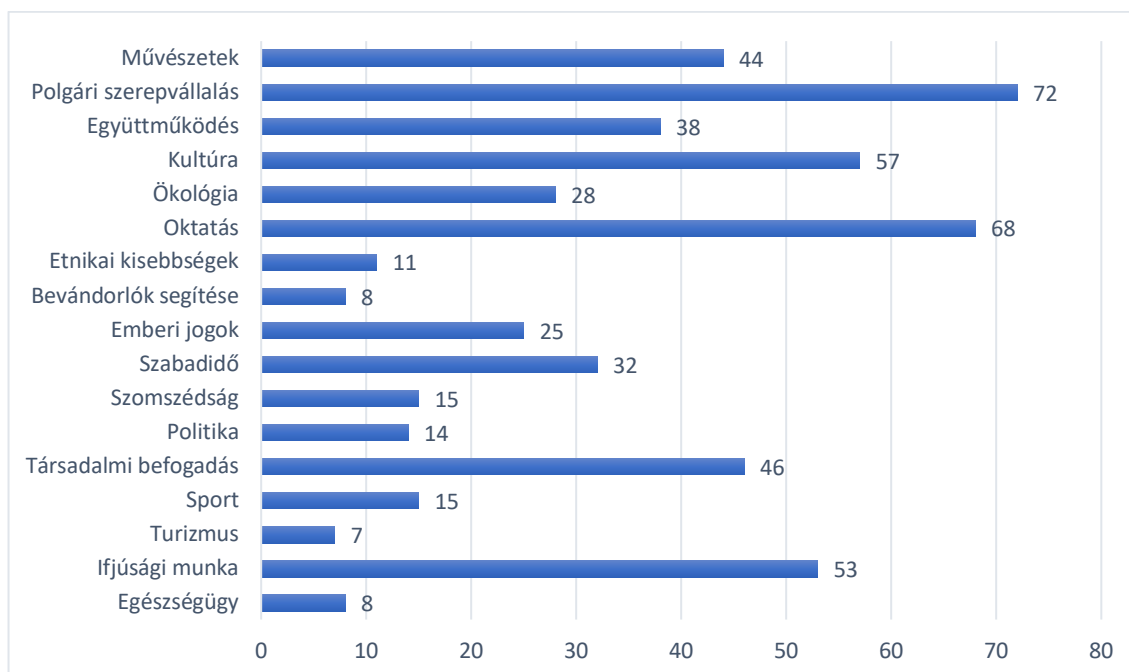
2. diagram Tagok átlagéletkora

A csoportok többsége több **cselekvési területen** is aktív – egyes csoportok akár négynél több cselekvési területet is meghatároztak. Amint az 1. grafikonon is látható, a legfőbb területek a következők: Polgári szerepvállalás (72), Oktatás (68), Kultúra (57) és Ifjúsági munka (53). A csoportok által legkevésbé képviselt területek a következők: Turizmus (7), Bevándorlók segítése (8), Egészségügy (8) és Etnikai kisebbségek (11).

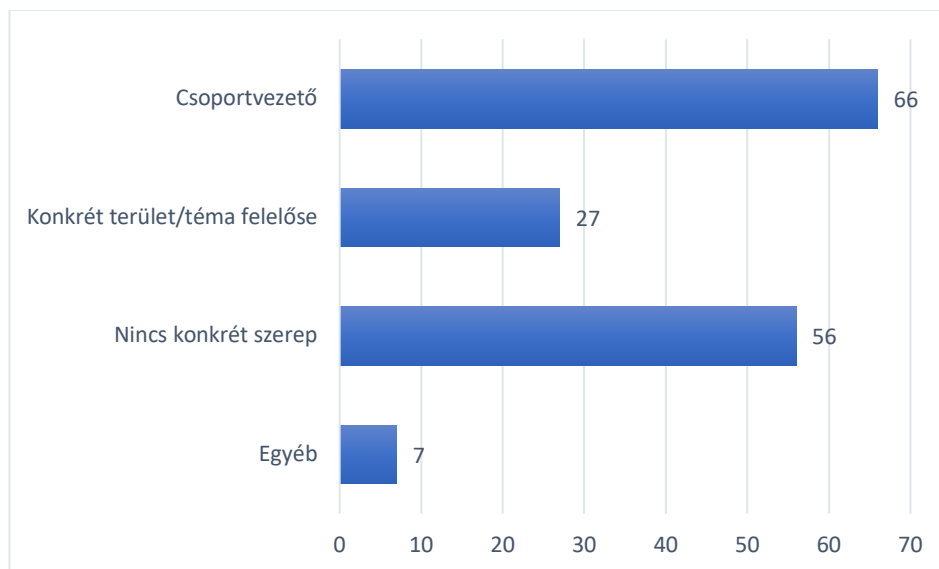
A tanulmány a kezdetben nem tartalmazta az Egészségügy területét, a kérdőívben azonban nyolc csoport is megjelölte ezt a területet az „Egyéb” területen. Ezek a csoportok főként a kábítószer-használat megelőzésén, valamint a szexuális egészség területeken aktívak.

1. grafikon Fókuszterület

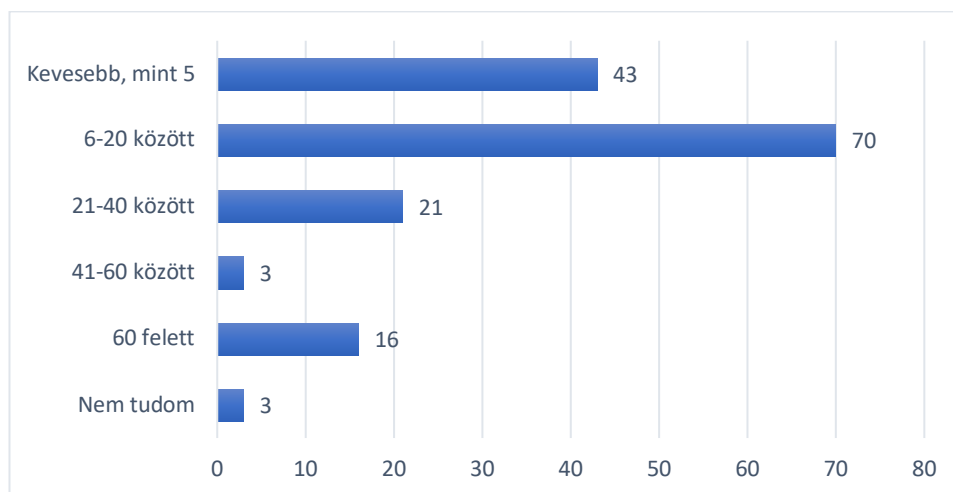
A 2. grafikonon látható, hogy a kérdőívre válaszoló 156 ember közül 66-an vezető **szerepet** töltenek be csoportjukon belül. Ezenfelül 56 ember nyilatkozott úgy, hogy nincs különösebb szerepe a csoportban, és 27 személy felelős egy adott területért vagy témáért. Az „Egyéb” opciót megjelölő 7 személy közül néhányan az informális csoport elnökei vagy alapítói.

2.grafikon Csoporton belüli szerep

Ami az informális csoportokat alkotó **tagok számát** illeti, amint azt az alábbi grafikon is ábrázolja, a csoportok többségének (70) 6 és 20 fő közötti tagja van. A másik nagy részhalmazt az 5 tagnál kisebb csoportok jelentik (43). Mindössze három csoport van, amelynek 41 és 60 közötti tagja van.

3.grafikon Tagok száma

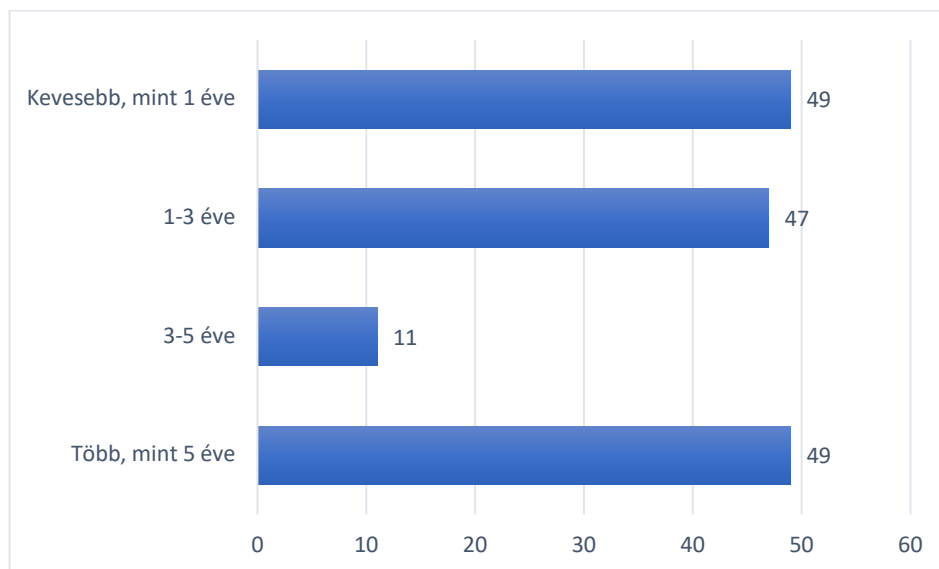

A csoport létrejötte és megalapítása

A 4. grafikon az informális csoportok létrehozása óta eltelt éveket mutatja be. A legtöbb csoport kevesebb, mint 1 éve (49), több mint 5 éve (49) vagy 1–3 évvel ezelőtt (47) jött létre.

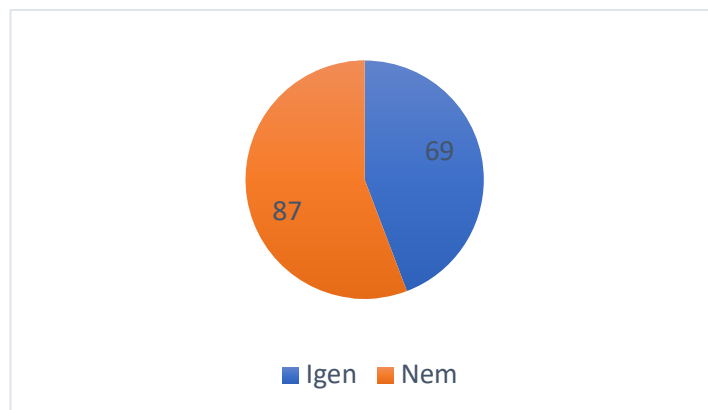
Mindössze 11 csoport jött létre 3–5 évvel ezelőtt.

4. grafikon A csoport létrejötte óta eltelt évek

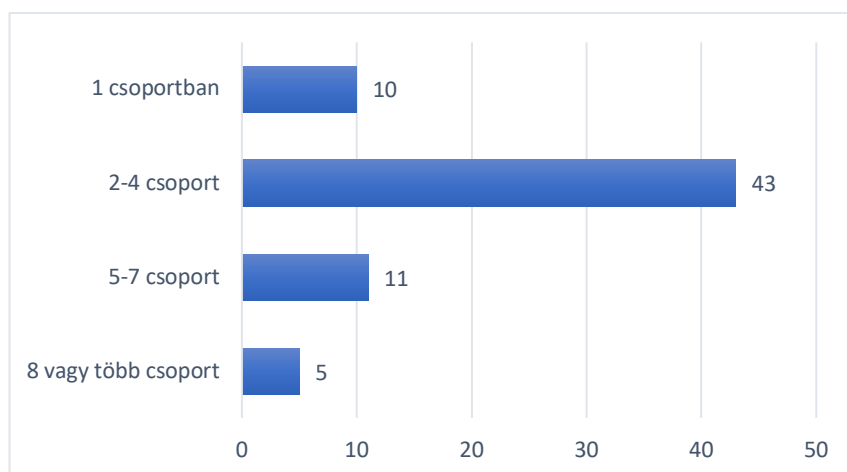
A felmérés egy másik kérdése a válaszoló tagok informális csoportokban szerzett **korábbi tapasztalataira** vonatkozik. Amint az a 3. diagramon is látható, 87 tag nem rendelkezett más csoportban szerzett korábbi tapasztalattal, míg 69 tagnak volt korábbi tapasztalata.

2. grafikon Korábbi tapasztalat

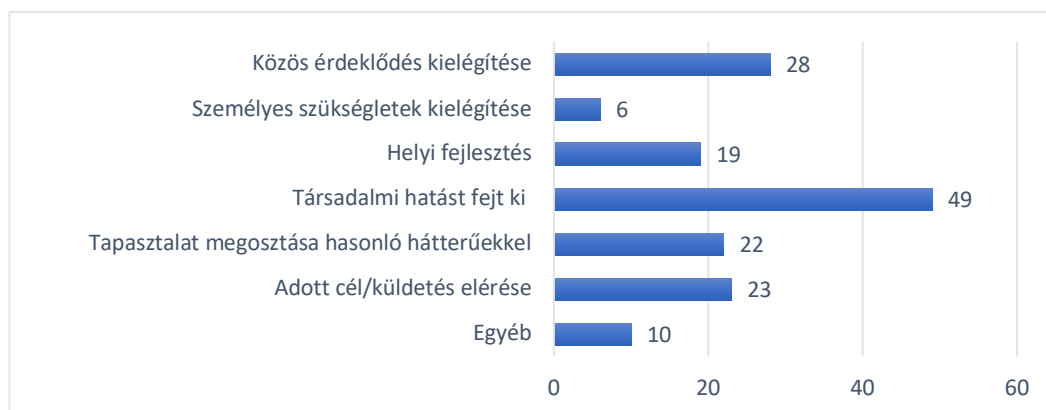
A 69, korábbi tapasztalattal rendelkező válaszadó közül 43 személy 2– 4 csoportnak volt korábban tagja. Mindössze 5 személy vett részt több, mint 8 informális csoportban.

5.grafikon Korábbi tapasztalat – csoportok száma

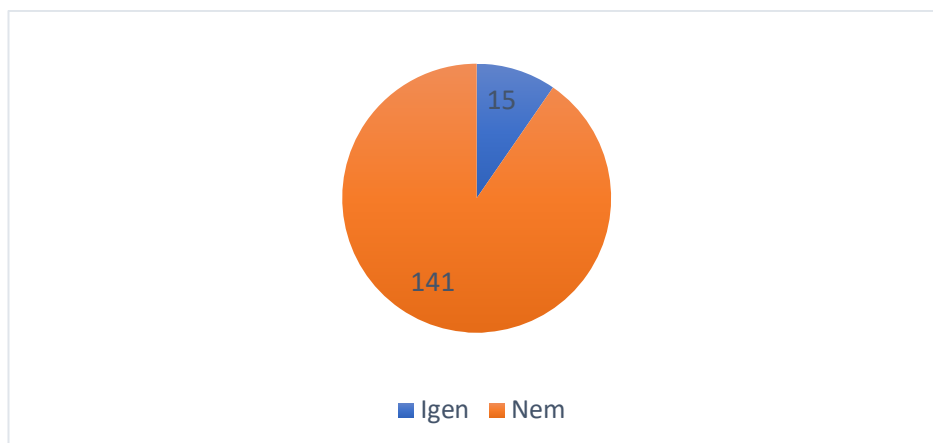
A 6. grafikon az **informális csoportok megalapításának fő motivációit** szemlélteti. A legtöbb csoport fő motivációként azt jelölte meg, hogy a csoport „társadalmi hatást fejt ki” (49), ezt követi a „közös érdeklődés kielégítése” (28), harmadik motivációként pedig „egy adott cél/küldetés elérése” (23) jelenik meg. Mindössze 6 csoport jelölte meg a „személyes szükségletek kielégítését” motivációként az informális csoport létrehozásához.

6.grafikon Informális csoport megalapításának fő motivációja

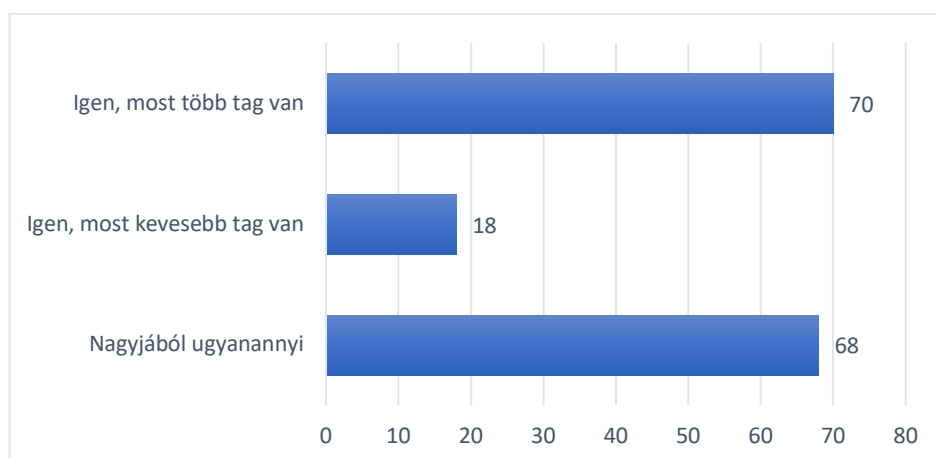
Arra a kérdésre, hogy a csoportok megváltoztatták-e fő motivációjukat vagy kezdeti célkitűzésüket az évek során, a legtöbb csoport (összesen 141) nemleges választ adott. Csak 15 csoport nyilatkozott úgy, hogy változtattak kezdeti célkitűzéseiken. E változtatások mögött a környezet változása állt, amely arra kényszerítette a csoportokat, hogy módosítsanak céljaikon.

4. diagram Informális csoport fő motivációjának változása

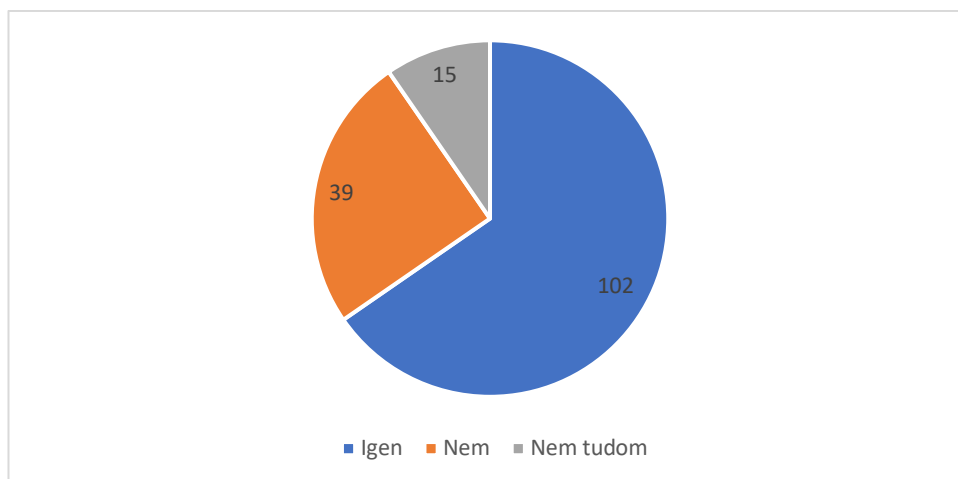
Szintén érdekes megvizsgálni, hogy az informális csoportok **létszáma változott-e** a csoportok létrehozása óta. Általánosságban elmondható, hogy a taglétszám nem csökkent, mindössze 18 csoport számolt be kevesebb tagról. Amint a 7. grafikonon is látható, a csoportok létszáma főként változatlan maradt (68), vagy növekedett (70).

7.grafikon Tagok számának változása

Amint az alábbi ábrán is látható, a csoportok **alapító tagjainak** többsége továbbra is részt vesz a csoportok működésében (102). Részvételük leggyakoribb módjai: tevékenységek szervezése és vezetése, ötletek és vélemények megosztása, találkozókra való részvétel és útmutatás.

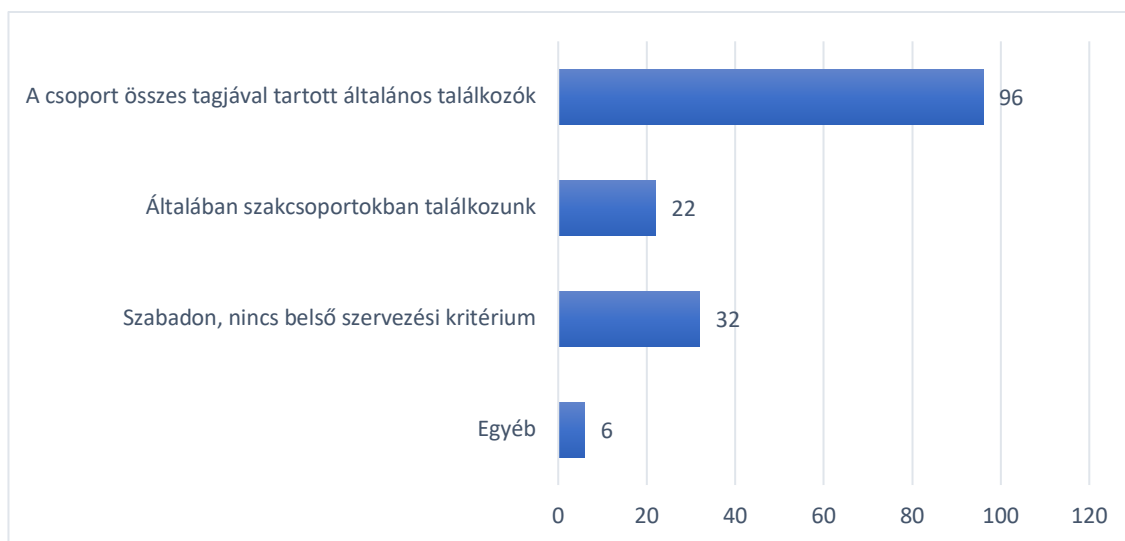
5.diagram Alapító tagok részvétele

Jellemzők és csoportvezetés

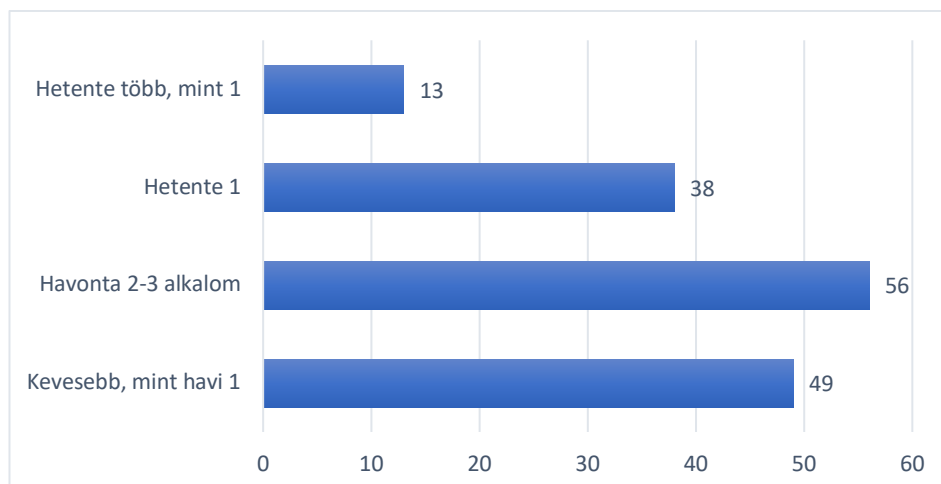
Az **informális csoportok működését** illetően az eredmények azt mutatják, hogy a csoportok belső működését főként a csoport összes tagjával tartott találkozók irányítják (96). Ezzel ellentétben 32 csoport nem rendelkezik belső szervezési kritériumokkal, valamint 22 csoport általában kis szakcsoportokban dolgozik.

8.grafikon Belső működés

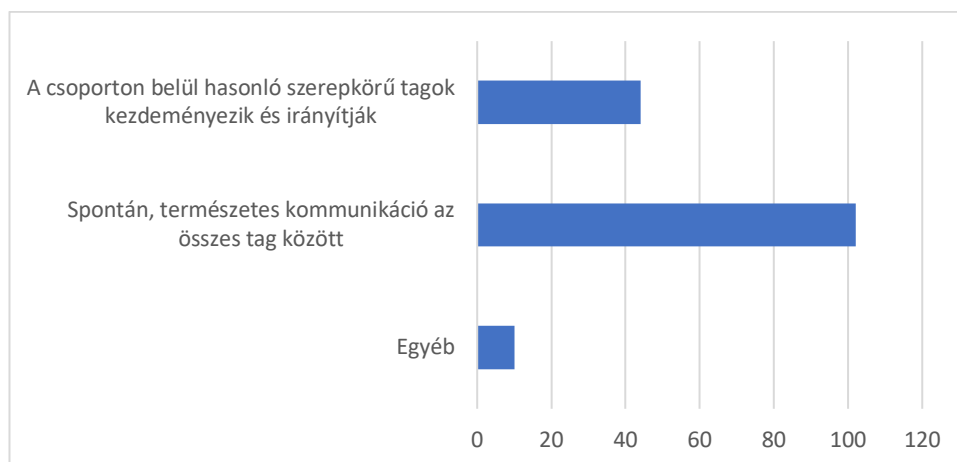
A 9. grafikon a **találkozók gyakoriságát** mutatja be. Általánosságban elmondható, hogy az informális csoportok találkozási nem túl gyakoriak. 56 csoport számolt be arról, hogy havonta két-három alkalommal találkozik, 49 csoport pedig kevesebb, mint havonta egyszer. Mindössze 13 csoport találkozik hetente többször.

9.grafikon Találkozók gyakorisága

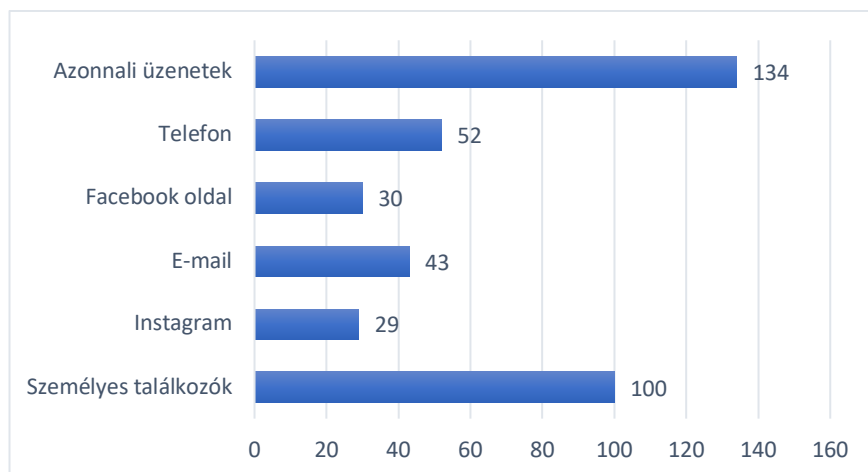
A **kommunikációt** tekintve, amint az a 10. grafikonon is látható, a tagok jellemzően spontán és természetes módon kommunikálnak a csoport összes tagjával (102). 44 csoportban a kommunikációt a csoporton belül hasonló szerepkörű tagok kezdeményezik és irányítják. Az "Egyéb" opciót megjelölő csoportok általában alkalmazásokon keresztül kommunikálnak, vagy a spontán és irányított módon egyaránt kommunikálnak.

10.grafikon Kommunikáció

A 11. grafikon a csoportok által használt **kommunikációs csatornákat** szemlélteti. A csoportok jellemzően egynél több kommunikációs csatornát határoztak meg. A leggyakrabban használt két kommunikációs csatorna: „Azonnali üzenetküldés (WhatsApp, Telegraph, Messenger stb.)” (134) és „Személyes találkozás megbeszélésen” (100). A legkevésbé használt csatornák: „Instagram” (29) és „Facebook oldal” (30).

11.grafikon Kommunikációs csatornák

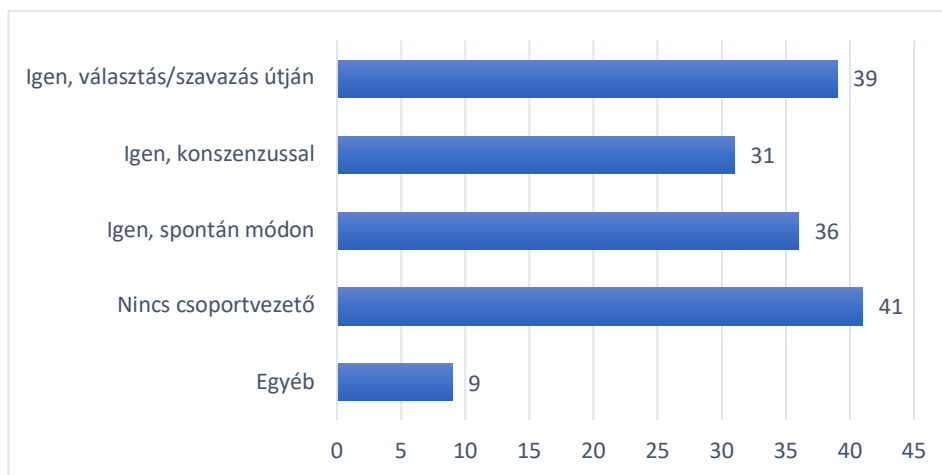
Az informális csoportokon belüli **döntéshozatal** jelentette a vizsgálat következő témakörét. Amint 12. grafikon ábrázolja, a döntések többsége konszenzussal (64), vagy ötletek kombinációjával (57) születik. Ezzel egyidőben 29 csoport jelezte, hogy a döntéseket szavazással hozzák meg, és csak 6 csoportban hoz a vezető egyoldalúan döntéseket.

12.grafikon Döntéshozatal

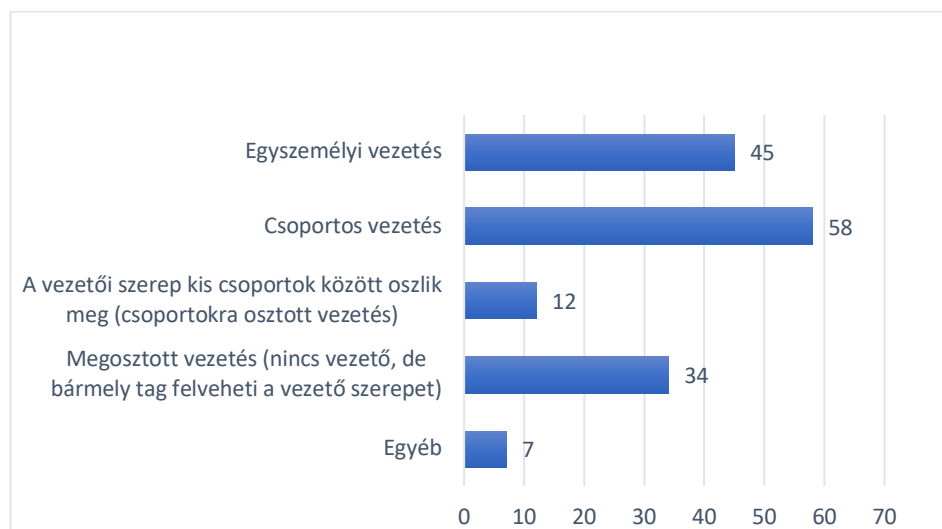
A csoport **vezetőjének elismerésével** kapcsolatos eredmények kiegyenlített módon oszlanak meg a különböző válaszlehetőségek között. 39 csoport vezetőjét választották meg szavazással, 36 csoportban spontán módon történt a vezető elismerése, 31 csoportban pedig konszenzussal választották ki őket. 41 csoport arról számolt be, hogy nincs vezető a csoporton belül. Voltak olyan csoportok is, amelyekben a vezető szerepe inkább igazgatói, mint vezetői.

13.grafikon Csoportvezető elismerése

A **vezetői modellt** tekintve (14. ábra) az informális csoportok vezetésére alapvetően a csoportos vezetés (58) és az egyszemélyi vezetés (45) jellemző. A vezetői feladatok 34 csoportban megoszlanak. Az "Egyéb" opciót megjelölők között vannak olyan csoportok, akiknek a csoportvezetési modellje a különböző formák kombinációja volt – például kisebb csoportokban csoportos vezetés volt a jellemző, ám a végső döntést a vezető hozta meg.

14.grafikon Vezetői modell

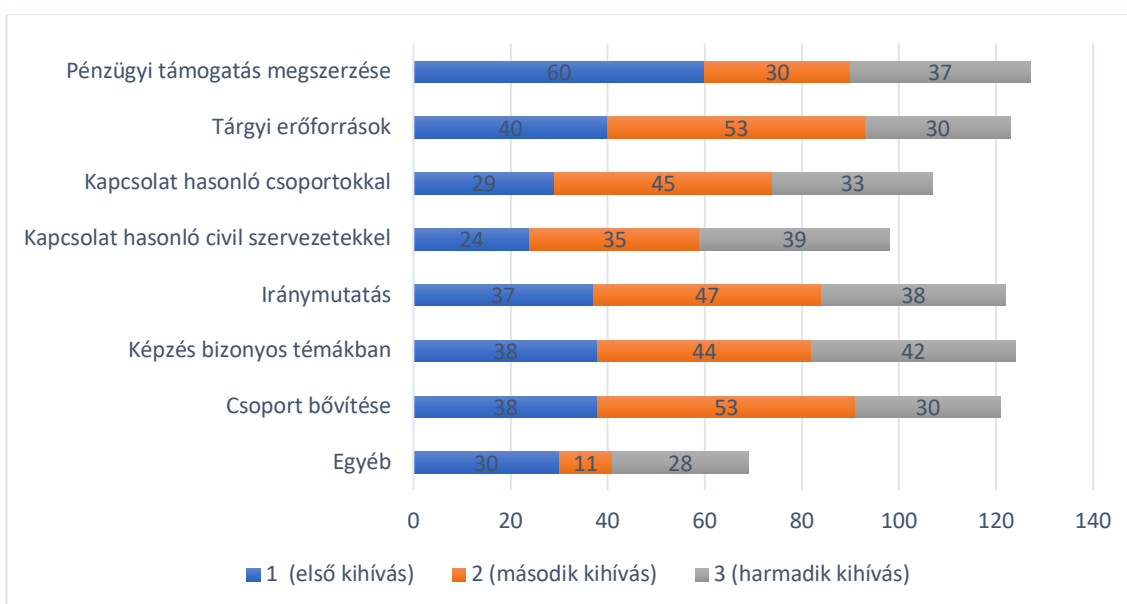
A kérdőív kitért a **konfliktuskezelés** témakörére is. A 15. grafikonon látható, hogy az informális csoportokban a konfliktusok megoldásának fő módja a felek közötti tárgyalás (86). 35 csoport számolt be arról, hogy a konfliktusokat azok elkerülésével oldják meg. Az "Egyéb" opciót megjelölők között néhány csoport arról számolt be, hogy nincsenek konfliktusaik, vagy az összes csoporttag között oldják meg a konfliktusokat.

15.grafikon Konfliktuskezelés

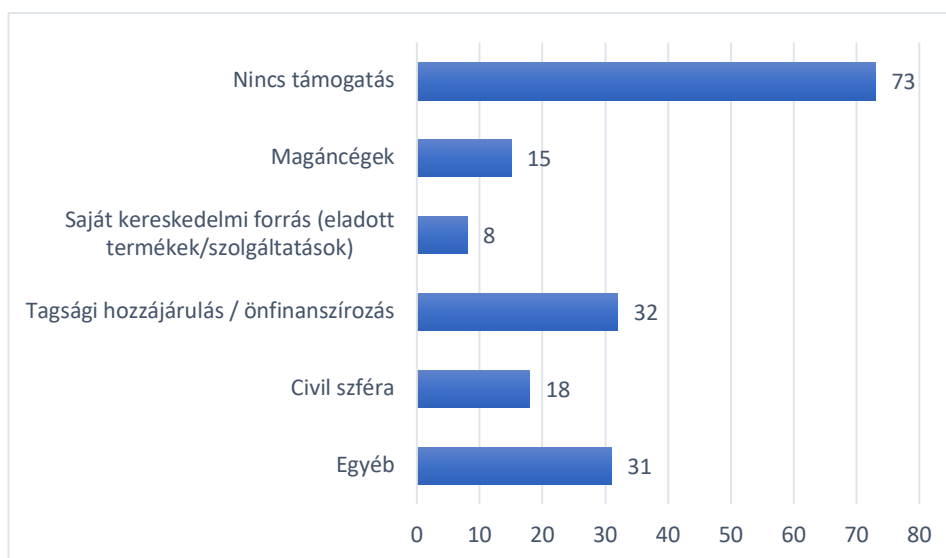
A 16. grafikon az informális csoportok által meghatározott, fejlődésük útjában álló **főbb kihívásokat** szemlélteti. A fő kihívások a következők: (1) „Pénzügyi forrás” (127); (2) „Képzés meghatározott témákban” (124); (3) „Tárgyi erőforrások” (124); (4) „Iránymutatás” (122) és (5) „Csoport bővítése” (121). Néhány csoport további kihívásokat is azonosított: saját helyszín kialakítása a tevékenységek megszervezéséhez, vagy a találkozókra rendelkezésre álló idő.

16.grafikon Fő kihívások

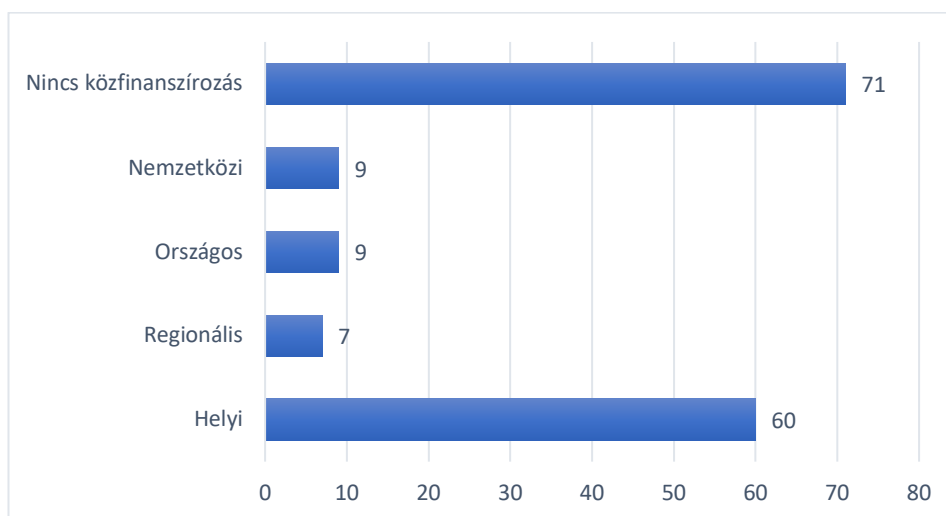
A **pénzügyi forrásokat** illetően a 17. ábra bemutatja, hogy a csoportok majdnem fele nem kap pénzügyi támogatást (73), vagy a csoport tagjai maguk járulnak hozzá a működéshez önfinanszírozással (32). Számos csoport (31) jelezte, hogy más forrásokból, például az Európai Szolidaritási Testülettől vagy önkormányzati támogatáson keresztül jut pénzügyi forrásokhoz.

17.grafikon Pénzügyi forrás

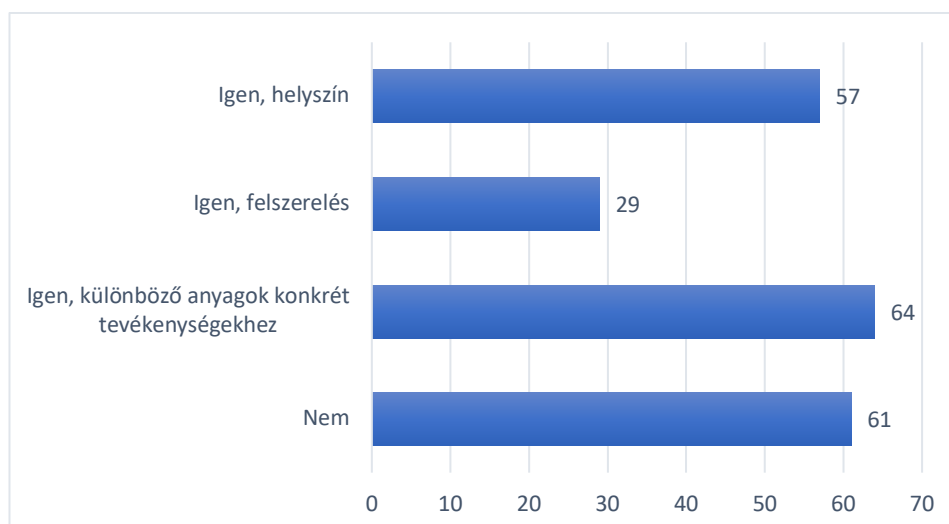
A kérdőív utolsó eredményei a csoport által kapott **közfinanszírozásra** vonatkoznak. A 18. grafikon a finanszírozási szintet szemlélteti. Az előző grafikon szerint a csoportok majdnem fele nem részesül állami finanszírozásban (71), ám sokan kapnak helyi finanszírozást (60). Néhány esetben a csoportok nemzetközi, nemzeti vagy regionális szinten részesülnek pénzügyi támogatásban.

18.grafikon Közfinanszírozás – támogatás szintje

Az utolsó grafikon a közfinanszírozásból kapott támogatás fajtáját mutatja be. Az erőforrásokat többnyire egyes tevékenységekhez szükséges anyagok beszerzésére (64) és helyszínre (55) biztosítják. 61 csoport nem kapott semmilyen állami támogatást. Ezek az eredmények kiemelik informális csoportok fő kihívását: a finanszírozás megszerzését.

19.grafikon Közfinszírozás – támogatás típusa

5.3. Kvalitatív eredmények

A kvantitatív eredmények bemutatása után a tanulmány második részében a kvalitatív eredményeket ismertetjük. Ezek alapját 37 interjú képezi (ld. 1. táblázat), és többek között az informális csoportok létrehozására és megszilárdítására, a belső dinamikára, a külvilággal való kapcsolatokra vonatkoznak. Az eredmények az interjúalanyok véleményét és észrevételeit tükrözik a tanulmány témaköreivel kapcsolatban; ennek megfelelően szó szerinti idézeteket is közlünk az interjúkból. Az interjúalanyok anonimitásának megőrzése érdekében eltávolítottunk minden olyan információt, amely lehetővé tenné azonosításukat.

A kvalitatív eredmények a következő témakörök köré szerveződnek: (1) Csoport létrehozása és megalapítása; (2) Csoport megszilárdulása és a belső szabályozása; (3) Csoport működése, vezetés és tudásmenedzsment, valamint (4) Külső kapcsolatok és a csoport megismertetése.

Csoport létrehozása és megalapítása

A tanulmányban részt vevő informális csoportok változatos módon indultak, ám több csoport lett hasonló módon **létrehozva**. A csoportok főként az elmúlt 10 évben alakultak, és többnyire az alábbi módon jöttek létre: (1) állami vagy magánszervezetek kezdeményezésére és/vagy javaslatára; (2) egyéni vagy kollektív személyes kezdeményezésre.

Több csoport a városi tanács, helyi iskola, civil szervezet vagy alapítvány javaslatára jött létre egy projekt vagy kezdeményezés eredményeként. Ezek a csoportok eredetileg projektként indultak, majd ebből kiválva informális csoportként, önállóan működtek tovább.

 A csoport tíz évvel ezelőtt született a La Orotava Városháza javaslatára, a csoport neve akkor „corresponsales jóvenes juveniles” volt. Miután a kezdeti csoport néhány éve aktív volt, a tagok az ifjúsági központ vezetésével folytatták a tevékenységeket. Jelenleg a La Orotava csoport már nem kötődik a Városházához.

(S_1)

 Ernyőszervezetünk, az Útilapu Hálózat egy Open Doors névre hallgató nemzetközi kutatási projekt tagja volt 2012-ben, a Service Civil International hálózat további négy tagszervezetével együtt.

(H_4)

A személyes kezdeményezésre történő létrehozással kapcsolatban két fő irány rajzolódott ki. Néhány csoport azért született, mert egy vagy több személy szeretett volna másokkal találkozni véleménycsere vagy közös tevékenység céljából. Ezek a személyek kapcsolataik révén más, azonos érdeklődésű embereket kerestek, sok esetben pedig tanfolyamon vagy hivatalos ülésen vettek részt, hogy azonos érdeklődésű emberekkel találkozzanak.

 Az egyik gitáros Facebookon írt az énekesnek 2014-ben, mert szeretett volna vele együtt zenélni, miután egy koncerten hallotta őt előadni. A gitáros egy főiskolai barátja szintén gitározott, így hárman elkezdtek együtt zenélni és dalokat írni.

(P_8)

 2012 márciusában egy lelkes kis csoport meglátogatta az Arche Noah. Megnézték a vetőmagbankot, a bemutató kertet, megismerték a szervezet történetét, az általuk működtetett támogatási rendszert, és gyakorlati foglalkozásokon vettek részt. A látogatást követően néhányan eldöntötték, hogy egy hasonló szervezetet hoznak létre Magyarországon, így a csapat sokszor összeült a nyár folyamán, hogy a csoport célkitűzéseit és működését megvitassák.

(H_2)

Más csoportok spontán, előzetes szándék nélkül keletkeztek, személyes kezdeményezésre. Véletlenül több ember találkozott egy hely bulin, koncerten vagy más típusú rendezvényen, és ott, beszélgetés közben döntöttek úgy, hogy a jövőben rendszeresen találkozni fognak.

 Calistenia street workout-tal foglalkoznak, ami egy saját testsúlyos utcai edzésformát jelent. Nem volt konkrét megalakulási pillanat, csak spontán módon elkezdtek az utcán együtt sportolni.

S_4)

 Mindenki ugyanarra vágyott, és egy közös sörözés során megszületett az ötlet.

(P_2)

Az informális csoportok létrehozásával kapcsolatban többen vélték kulcsfontosságúnak az intézményi támogatást, amely elő tudta mozdítani a csoport ötletét. Ez az intézményi támogatás tette lehetővé a csoportok számára, hogy elkezdjék tevékenységüket.

 Így kezdődött az egész, hiszen amint megkaptam ezt az intézményi támogatást, már csak össze kellett szerveződnünk, és eddigre persze már sok ismerősöm volt különböző szervezetekből...

(B_1)

 A csoportunk végül 2018-ban alakult meg a Szubjektív Értékek Alapítvány támogatásával.

(H_1)

A csoportok **törekvése** főként valamely társadalmi szempont vagy helyzet javítására, befolyásolására irányul. Az interjúalanyok a cselekedeteikkel a társadalom fejlődéséhez szeretnének valamilyen módon hozzájárulni. Néhány csoport kiemelte, hogy ehhez szükség van közös terek kialakítására, ahol eseményeket szervezhetnek és folytathatják tevékenységüket. E csoportok jellemzően közösségi vagy helyi szinten tevékenykednek.

 Csoportként szeretnénk tudatosítani az emberekben, hogy min kell változtatniuk, mit kell tenniük.

(B_3)

 Céljuk, hogy megváltoztassák az emberek hozzáállását, hogy vászontáskát használjanak nylon helyett, valamint, hogy minél több gyerekben tudatosítsák, mit jelent a kortárs zaklatás (bullying).

(R_7)

Más csoportok arról számoltak be, hogy törekvéseik magára a csoport fejlesztésére összpontosulnak. Ebben az esetben tehát magára az informális csoportra helyeződik a hangsúly. Ezekben a csoportokban ugyanazon érdek és cél fontos a tagok számára, ezek személyes hatással vannak rájuk, és közösen dolgoznak a cél elérése érdekében. Volt egy informális csoport, amely fő törekvéseként a hivatalos csoporttá válást jelölte meg.

 Céljuk, hogy új barátokat és ismeretségeket szerezzenek, eseményeket szervezzenek, aktívabbak legyenek, jól érezzék magukat, és fejlesszék a személyiségüket.

(S_5)

 Hivatalos civil szervezetté válni.

(P_2)

A célkitűzések elérésére irányuló **cselekvési irányokat** illetően a csoportok különbözőségeket mutatnak. A legtöbb csoportnak nincs egyértelműen meghatározott cselekvési iránya. Néhányan közülük azonban tart stratégiai megbeszéléseket, ahol meghatározzák a következő lépéseket. Egyes csoportok arról számoltak be, hogy van néhány cselekvési irányuk, de ezeket nagyon rugalmasan kezelik, és hagyják, hogy az adott helyzetnek és a tagok igényeinek megfelelően változzanak. A csoportok mindössze kis része határozott meg konkrét cselekvési irányokat.

 Fő cselekvési irányaink: 1) helyszín keresése 2) kreatív kommunikáció használata 3) rendszeres program összeállítása.

(P_1)

 Három pillérünk van: közösség, és mások számára is nyitott közösségi tér; kreatív foglalkozások, tudásmegosztás, design stúdió.

(H_4)

Csoport megszilárdulása és a belső szabályozása

A csoporttagok **profiljuk** szerint jellemzően 18-28 év közötti fiatalok, egyenlő arányban férfiak és nők, akik jelenleg tanulnak és/vagy dolgoznak, valamint közép- vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

A csoportok meghatározták a rájuk legjellemzőbb értékeket, amelyek fontosak a csoport számára, és szükségesek a célok eléréséhez. Ezek sorrendben a következők: (1) szolidaritás, (2) kölcsönös segítségnyújtás, (3) együttműködés, (4) társadalmi aktivizmus, (5) befogadás és (6) szabadság. Más, egyes csoportokra jellemző értékek közül említésre méltók a feminizmus és az antifasizmus is.

 Együtt élni, szolidaritás, fiatalok aktív állampolgárrá válásának elősegítése.

(S_5)

 Szolidaritás, demokrácia, aktív állampolgárság, egymás megértése és támogatása.

(H_1)

A csoportokra általában véve nem jellemző, hogy a **csoportkohéziót** célzottan erősítik. Ennek oka az interjúalanyok szerint, hogy a tagok baráti kapcsolatot ápolnak, vagy a megbeszélések önmagukban is lehetővé teszik számukra a kommunikációt és egymás jobb megismerését. E csoportok egy része azonban kirándulásokat vagy kulturális rendezvényeket szervez, hogy kötetlen módon tudjanak találkozni, és így személyesebb témákat is van lehetőségük megvitatni. Azok a csoportok, ahol a tagok nem tudnak személyesen találkozni, a csoportkohézió erősítését hiányként jelölték meg.

 Igen, például szoktunk moziba menni, vagy együtt ebédelünk.

(P_10)

 Igen, minden évben szervezünk kirándulásokat, és az év folyamán kisebb eseményeket.

(H_3)

A legtöbb csoport könnyedén **fogad be új tagokat**, amennyiben ők is hasonló értékrenddel rendelkeznek, mint a csoport. Vannak azonban olyan csoportok is, ahol az új tagoknak kiválasztási folyamaton kell keresztül menniük, amely a csoport igényeinek korábbi meghatározása alapján lett összeállítva. A skála másik végén zárt csoportok állnak, akik nem tervezik új tagok felvételét.

 Bárkit szívesen látunk, aki osztozik az értékrendünkön. Az új tagok befogadása észrevétlenül történik, tulajdonképpen természetes módon megy végbe.

(R_1)

 Nem tervezzük a csoport bővítését.

(P_8)

A csoportoknak jellemzően nincs stratégiájuk az új tagok fogadására és **beilleszkedésük** megkönnyítésére, legtöbbször ezek a folyamatok természetes és spontán módon zajlanak. Új tagok érkezésekor azonban mégis meghatározható néhány megtett intézkedés, többek között: a) a csoporthoz való csatlakozás okainak megismerése; b) a csoport történetének és szabályainak ismertetése; c) személyes adatokat tartalmazó jelentkezési lap kitöltése; (d) az új tag felvétele a WhatsApp csoportba.

 Bárki csatlakozhat a csoporthoz, ehhez csak ki kell tölteniük egy jelentkezési lapot, amely tartalmazza a személyes adataikat. (...) Az új tagokat hozzáadjuk a WhatsApp csoporthoz, amin keresztül kommunikálunk, és ezzel bevonjuk a folyamatokba.

(P_2)

 Ezután elmondjuk, mik a céljaink, és ha a sajátjuknak érzik, örömmel látjuk őket a csoportban.

(R_9)

Ahogy nincs folyamat az új tagok beilleszkedésére, hasonlóképpen arra sincs, hogy valaki **kilépjen a csoportból**. A tagok szabadon elhagyhatják a csoportot, akár szó nélkül is. Csak egy csoport ismerte fel annak fontosságát, hogy megismerjék a csoportból való kilépés okait, hiszen ennek segítségével értékelni tudják a csoport folyamatait és értékrendjét.

 Bárki, bármikor kiléphet a csoportból anélkül, hogy szólna valakinek.

(P_3)

 Ha valaki azért megy el, mert nem érzi összeegyeztethetőnek magával a csoportot, érdemes újraértékelni a csoportfolyamatokat és az értékrendünket.

(P_4)

A **normatív dokumentumok** meglétének vizsgálatakor nagy eltérést láthatunk a csoportok között. Vannak csoportok, akik nem rendelkeznek ilyen dokumentumokkal, míg mások igen. Azon csoportok, akiknek nincsenek előírásaik, arról számoltak be, hogy nincs erre szükségük a csoport megfelelő működéséhez, mivel minden tag ismeri a szabályokat. E csoportok egy része azonban hozzátette, hogy online dokumentumokban rögzítik a fontos tevékenységeiket vagy döntéseiket.

 Nincs konkrét dokumentumunk. Vezetünk egy feladatlistát, és Google Drive-ra mentjük el az ötleteinket, fotókat, stb. Ez mindenkivel meg van osztva, így bárki könnyen hozzáférhet.

(H_1)

Azok a csoportok, akik rendelkeznek előírásokat tartalmazó dokumentumokkal, szintén a Google Drive-on, vagy hasonló online felületen tárolják ezeket a dokumentumokat, így minden tagjuk könnyen hozzáférhet. Egyes csoportok azonban megjegyezték, hogy ritkán frissítik ezeket a dokumentumokat.

 Igen, a fórumnak van szabályzata, ezt az adminisztrátorok online elérhetővé tették és frissítették a felületünkön. A frissítések tartalmazzák a tagok javaslatait.

(R_2)

 Senkinek sem volt ideje újra megfogalmazni az iránymutatásokat, ez problémát is jelent, de mindössze időhiány az oka.

(B_1)

Csoport működése, vezetés és tudásmenedzsment

Az informális csoportok által szervezett **találkozók** jellege csoportonként eltérő. Az egyik vélet, hogy a csoport nem rendszeres időközönként tart megbeszéléseket, hanem akkor ülnek össze, amikor a tagok szükségesnek vagy megfelelőnek tartják. A másik véletben a csoportok meghatározott időközönként tartanak találkozókat. Ezek csoportok általában előzetesen napirendet készítenek az ülésen megvitatandó témákról, valamint jegyzőkönyvet készítenek az elfogadott döntésekről, és meg is osztják azt. Néhány csoport hivatalos, előre megtervezett, valamint spontán, az aktuális igényekre szabott találkozókat egyaránt tart.

 Nem rendszeresen tartjuk a megbeszéléseket, akkor ülünk össze, ha szükséges.

(P_1)

 Általában vannak napirendi pontjaink, és azokat követjük. Próbálunk olyan időpontot találni, amely mindenkinek megfelel, de nem mindenki tud minden találkozón részt venni. A jegyzeteket utána megosztjuk, hogy mindenkihez eljussanak az információk.

(H_1)

 Hivatalos megbeszéléseink vannak, napirendi pontokkal, néha azonban informálisan is tartunk megbeszéléseket.

(B_3)

A megbeszélések célkitűzései eltérőek, ám az informális csoportok tagjai elsősorban azért találkoznak, hogy a) megosszák a csoport számára érdekes információkat és/vagy ötleteket; b) megvitassák és vitát kezdeményezzenek a csoport számára érdekes hírekről, és c) új tevékenységek szervezése és tervezése céljából.

 Azért is tartunk találkozókat, hogy megvitassuk, hogyan szervezzünk, tervezzünk eseményeket.

(S_6)

Számos csoport, akiknek személyes találkozásra nincs lehetőségük (a tagok az ország különböző részein, vagy különböző országokban élnek), a találkozókat virtuálisan tartja. A találkozók kötelező jellegére vonatkozóan csak egy csoport jelezte, hogy mindenkinek részt kell vennie a találkozókon.

 Ritkán találkozunk személyesen, mivel az ország különböző részein élünk (vannak, akik nem is Magyarországon élnek), így elsősorban online tartjuk a kapcsolatot (Skype, email, Messenger).

(H_2)

Vannak csoportok, akiknek rendelkezésükre áll valamilyen **fizikai tér**, ahol tudnak találkozni, ám sok más csoport beszélt **virtuális terekről**. A virtuális tereket azonban azok a csoportok is használják, akik tudnak személyesen is találkozni. A virtuális terek lehetővé teszik a csoportok számára információk és anyagok megosztását, ötletek megvitatását, új tudás létrehozását stb.

 Nincs olyan helyszín, ahol tudnánk találkozni, minden megbeszélést online tartunk.

(R_6)

A csoportok úgy érzik, **tudást hoznak létre**, amikor lehetőségük van új projektek elindítására, és személyesen vagy virtuálisan találkozni, hogy megbeszéljék, hogyan dolgozzanak. A tagok ezeket a fizikai és virtuális tereket együttműködőnek, nyitottnak és nyugodtnak jellemezték, ahol bármely tag szabadon kifejezheti az ötletét, és megoszthatja javaslatait.

 Nyitott, együttműködő a légkör, ahol bárki ötletét szívesen meghallgatjuk.

(B_3)

 Ha új pályázati vagy projektlehetőség nyílik, leülünk, ötletelünk, és közösen döntünk.

(H_4)

A csoportok sokféle **tevékenységben** vesznek részt (foglalkozások, szemináriumok, koncertek, rendezvények stb.), amelyeket önállóan, vagy más helyi szervezettel együttműködésben szerveznek. Ezek többnyire a közösségüknek szóló, és a nyilvánosság számára nyitott tevékenységek, amelyek társadalmi témákra fókuszálnak, és/vagy valamely közösség, társadalmi szempont javítását célozzák.

 Néhány eseményt az ifjúsági ház szervez, a többi a mi csoportunk fiatal tagjainak kezdeményezése. Ez utóbbiakban az ifjúsági ház bármiben segít, amiben a fiataloknak szüksége van (különösen pénzügyekben).

(S_1)

 A közösségi terünkben szervezünk jógaórákat, nemzetközi eseményeket / főző esteket, előadásokat, kézműves foglalkozásokat, nyelvórákat menekülteknek és bevándorlóknak az iskolai feladataik segítésére.

(H_3)

Nagyon gyakori tevékenység a társadalmi témájú nyílt viták/beszélgetések szervezése, amelyre sokszor szakértőket is meghívnak, hogy vonzóbbá tegyék ezeket az eseményeket a közösség számára.

A csoportok az események előtt és után is **megosztanak információkat** a Facebook és Instagram oldalakon, vagy akár YouTube-csatornáikon. Néhány csoport plakátokat is készít, amelyeket szétosztanak a városban, hogy tájékoztassák a lakosságot az általuk szervezett eseményekről. Néhány csoport más csatornákat is használ, például a helyi rádióban vagy újságokban számolnak be tevékenységeikről.

 Az eseményeket kihirdetjük a honlapon, a fórumon, a Facebook oldalon, és a Youtube-csatornán.

(R_5)

 Főleg közösségi médiát használunk (Facebook és Instagram), de kulturális magazinoknak/honlapoknak is küldünk emailt. A plakátokat és szórólapokat ők készítik városi terjesztésre.

(P_5)

Egy csoport kivételével, akik online űrlapot használnak az események értékeléséhez, a csoportoknak nincs **értékelési** folyamatuk és eszközük tevékenységeik értékelésére. Informális módon azonban minden csoport folytat megbeszéléseket a tagjai között, azzal a céllal, hogy a tevékenységek értékelésével következtetéseket vonjon le a jövőbeli események megszervezésére.

 Utána átbeszéljük az eseményeket, levonjuk a tanulságokat, és a következő eseményeket ezek fényében tervezzük meg.

(H_2)

 Van egy online és offline is elérhető értékelési lapunk, amelyet az események után használunk. Visszajelzéseket gyűjtünk, és megpróbáljuk a későbbi eseményekbe ezeket beépíteni.

(H_4)

A csoportok többsége nem számolt be a csoport belső működését érintő jelentős változásokról. Néhány csoport által észlelt változások a **csoport saját fejlődésére** vonatkoznak. Az első változás az egyes csoportok fokozatos áttérése az eredeti állapotukról az informális csoportként való megalakulásra és megszilárdulásra. Sok csoport született szervezetektől vagy városi tanácsoktól függő projektekből, és a projekt befejeztével váltak informális csoporttá.

 A Városi Tanács javaslatára alakult meg a csoportunk, de ma már nem az Ifjúsági Ház irányítása alá tartozunk, csak akkor vagyunk velük kapcsolatban, ha a támogatásukat kérjük, vagy nekik van szükségük az önkénteseink segítségére.

(S_1)

 A legnagyobb változás az volt, mikor egy nagy Facebook csoportból átváltottunk az aktív tagok fő csoportjába, ami egész automatikusan történt azok között, akik hajlandóak voltak jobban elköteleződni.

(B_2)

A csoport fejlesztésével kapcsolatos másik jelentős változás a **feladatok és felelősségi körök elosztása**. Néhány csoport arról számolt be, hogy amint a tagok a készségeiket és erősségeiket felismerik, a csoport elismeri azokat, és spontán módon, tulajdonképpen önmaguktól magukra vállalják az ezekhez kapcsolódó feladatokat és felelősségi köröket.

 Eddig nem voltak meghatározott szerepkörök, maguktól alakultak ki, ahogy a tagok jöttek-mentek a szervezetben.

(H_2)

A legtöbb csoport a **döntéshozatali folyamatát** demokratikusként jellemezte, ahol mindenki elmondhatja a véleményét, és közösen próbálnak meg konszenzusra jutni, és csoportként dönteni. Néhány csoport hozzátette, hogy ez a folyamat nem annyira demokratikus, mint amilyennek elsőre tűnik, néha ugyanis többségi szavazat alapján hozzák meg a döntéseket.

 Konszenzussal. Minden döntést csoportként hozunk meg, az összes jelenlévő egyetértésével. Mindenki elmondja a véleményét és javaslatait, nincs vezető.

(P_5)

 Bárki előállhat új javaslattal, a többiek pedig szavaznak róla.

(S_2)

Néhány csoport elismerte, hogy a tapasztaltabb vagy elkötelezettebb tagok aktívabb és kezdeményezőbb szerepet töltenek be a döntéshozatali folyamatban. Néhány csoportban pedig egyértelműen a csoportvezető az, aki lehetséges alternatívákat javasol, és meghozza a végső döntést is.

 A művészeti kérdésekben a színészekkel egyetértésben döntünk, az adminisztratív kérdésekben pedig a csoport vezetőjével/"elnökével" és „alelnökével” együtt hozzuk meg a döntéseket.

(R_8)

 A vezető figyelembe veszi a csoport véleményét, de ő hozza meg a végső döntést.

(P_7)

Külső kapcsolatok és a csoport megismertetése

A legtöbb csoportnak egy vagy több csatornája is van a **csoport munkájának másokkal való megismertetésére**, ezek főként a Facebook és az Instagram. Egy csoport szokott hírlevelet is küldeni. Két csoport szeretne létrehozni saját honlapot, vagy valamilyen digitális platformot. Ezeket a csatornákat a csoport tevékenységének megismertetésén kívül belső kommunikációra is használják.

 Van egy Youtube-csatornánk, itt osztjuk meg a munkáink eredményét, a Facebook és Instagram oldalainkat pedig az eseményeink megosztására használjuk.

(P_8)

 Igen, a Facebookon aktív a kommunikáció, illetve most újul meg a honlapunk, amely még fejlesztés alatt áll, de lesz rajta egy blog rész, ezenkívül a vetőmagcseréket egy térképen fogjuk rajta összesíteni.

(H_2)

Néhány csoport azonban semmilyen csatornán keresztül nem osztja meg a külvilággal a munkáját. Ennek oka csoportonként eltérő, főként vagy nem szeretnének ismertek lenni, vagy

jelenleg a tagok személyes profilján keresztül osztanak meg információkat.

 Nem szeretnénk, ha mások is tudnának rólunk.

(S_7)

 Nem használunk közösségi platformot vagy honlapot, egyelőre legalábbis.

(P_2)

A csoportok általában nagyon pozitívan értékelték a más informális csoportokkal, állami vagy magán szervezetekkel, illetve helyi oktatási központokkal való **kapcsolatok** fenntartását, mivel ezek a szervezetek a közösség számára nyitottak. A csoportok túlnyomó többsége azonban nem tart fenn stabil és tartós kapcsolatot külső szervezetekkel, néhány csoport kivételével, akik kapcsolatban állnak civil szervezetekkel, vagy azoktól függenek.

 Igen, együttműködünk más csoportokkal is, ugyanis az egész háttérprojekt három civil szervezet partnersége volt.

(H_1)

 Belgiumban az informális csoport a Toestand vzw civil szervezetéhez kötődik, és az ő létesítményeit használja.

(B_4)

A csoportok túlnyomó többségének külső kapcsolatai tehát egyrészt a helyszínek és/vagy tárgyak használatára korlátozódnak, másrészt más csoportok vagy szervezetek által szervezett tevékenységekben való részvételre épülnek. Csak néhány csoport említette, hogy más csoportokkal közösen szerveznek eseményeket, és gyakran tartják velük a kapcsolatot.

 Más helyszínekkel és szervezetekkel működünk együtt, nincs ugyanis saját terünk, ahol az eseményeinket megszervezhetnénk.

(P_4)

 Együttműködtek már a városházával, akik biztosították a városközpontban az események megszervezéséhez szükséges teret, illetve a helyi iskolákkal, hogy középiskolásokkal tudjanak együtt dolgozni. Mindkét kapcsolat a kölcsönös tiszteleten és lelkiismeretességen alapszik.

(R_8)

 Egyszer a Vöröskereszttel közösen szerveztek egy eseményt.

(S_1)

6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK INTERVENCIÓRA

A tanulmány kvantitatív és kvalitatív eredményeinek elemzése lehetővé teszi számunkra, hogy információkat szerezzünk arról, milyenek az informális csoportok, hogyan működnek, tagjaik hogyan viszonyulnak egymáshoz, és a külvilághoz. Az alábbiakban bemutatott következtetések a tanulmányban részt vevő informális csoportok tagjaitól szerzett információk összegrése.

A következtetéseket a tanulmány fő területei szerint mutatjuk be (általános jellemzők, megalakulás, csoport megszilárdulása és fejlődés, működés és vezetés, valamint a csoport megismertetése külföldön, és külső kapcsolatok). E következtetések alapján javaslatokat adunk intervencióra.

Általános jellemzők

- A csoportok többnyire 18–30 év közötti, közép- vagy felsőfokú tanulmányi végzettségű, jelenleg tanuló és/vagy dolgozó tagokból állnak. A nemek szerinti felosztás nem meghatározó a csoportokban, mivel a nők és a férfiak hasonlóan vannak jelen a csoportokban.
- A csoportok általában 6–20, vagy kevesebb, mint 5 tagúak.

- Több területen aktívak: például polgári részvétel, oktatás, kultúra, ifjúsági munka.
- Nem határoztak meg cselekvési irányokat az ezeken a területeken végzett munkára.
- A csoporttagok közös értékei a szolidaritás, kölcsönös segítségnyújtás, együttműködés, társadalmi aktivizmus, befogadás és szabadság.
- Nem kapnak pénzügyi támogatást, esetenként maguk a tagok finanszírozzák a csoportot.
- Fő kihívások: (1) pénzügyi források megszerzése; (2) képzés konkrét témákban; (3) tárgyi erőforrások és (4) iránymutatás.

Javaslatok

- Ajánlott területenként cselekvési irányokat közösen meghatározni, amelyek irányt adnak a csoport tevékenységeinek és eseményeinek. A cselekvési irányok lehetnek rugalmasak, viszont fontos, hogy minden tag ismerje őket.
- Hasznos a csoport identitásával kapcsolatos különböző elemeket összegyűjteni, és rendszerezni (ideálok, értékek, cselekvési területek stb.), majd elérhetővé tenni azokat a csoport minden tagja számára. Például: könnyen hozzáférhető és frissíthető dokumentum létrehozása, amely tartalmazza a csoport identitásával kapcsolatos információkat.
- Érdemes felkutatni azokat a módszereket vagy stratégiákat, amelyek lehetővé teszik, hogy nehézségek esetén a csoport erőforrásokkal vagy támogatással rendelkezzenek.

A csoport kialakulása, megszilárdulása és fejlődése

- A legtöbb csoport az elmúlt 10 évben született.
- A csoportok két fő módon jönnek létre: állami vagy magánszervezetek kezdeményezésére és/vagy javaslatára, vagy egyéni/csoportos személyes kezdeményezés nyomán.
- A csoportok létrehozásának motivációja és törekvései valamely társadalmi szempont vagy társadalmi csoport javulásához, vagy a rájuk gyakorolt hatáshoz kapcsolódnak. Ezek a motivációk és törekvések nem változnak az évek során.
- A csoportok nem szerveznek eseményeket a csoportkohézió javítása érdekében, néhány csoportot kivételével, akik nyugodt helyszínen tartják találkozóikat, hogy jobban megismerjék egymást.
- Néhány különálló példát leszámítva a csoportoknak nincs stratégiája új tagok fogadására és a csoportba való beilleszkedés megkönnyítésére.
- Nem fordítanak figyelmet a csoportból kilépő tagokra.

- Egyes csoportoknak nincs működést szabályozó dokumentuma, akiknek van, ritkán frissítik azt.
- A csoport megalakulása óta a taglétszám hasonló maradt, vagy kissé növekedett.
- A csoportalapítók továbbra is részt vesznek a csoport működésében.

Javaslatok

- Javasolt a csoport kohéziójának javításán aktívan dolgozni, például: szabadidős tevékenységek, csoportdinamika, együttműködések, stb.
- A csoporthoz való tartozás érzésének erősítése szempontjából fontos a csoport minden tagjának tulajdonságait és képességeit azonosítani, elismerni és értékelni.
- Ajánlott egy profilt létrehozni minden tag számára, amely tartalmaz például egy fényképet/avatárt, bemutatkozást, a csoporthoz csatlakozás okait, mit tud nyújtani a csoportnak, stb. Ezek a profilok aztán megoszthatók a csoport valamelyik virtuális felületén.
- Érdemes stratégiát kidolgozni a csoporthoz csatlakozó új tagok fogadására és útjuk kísérésére. Példák: az első hónapokra a tagok közül kijelölni egy segítőt, hozzáférést adni a csoport összes dokumentációjához, profil létrehozása és feltöltése az online felületre, stb.
- Hasznos megismerni a tagok kilépésének okait – ha a csoporttal kapcsolatosak, érdemes a csoport értékeléséhez segítségül hívni ezeket az eseteket.

A csoport működése és vezetése

- A csoportok az összes tag jelenlétében tartott találkozókon keresztül működnek. Ezek a találkozók lehetnek tervezettek, vagy éppen ellenkezőleg, kötetlenek és a pillanatnyi igényeknek megfelelőek. Néhány csoport jegyzőkönyvet is készít a megbeszéléseiről, amelyet megoszt a többi taggal.
- A találkozók gyakorisága jellemzően 2-3 alkalom havonta, vagy kevesebb, mint havi egy találkozó.
- A megbeszélések célkitűzései eltérőek, de elsősorban az alábbi témákat érintik: a) a csoport számára érdekes információk és/vagy ötletek megosztása; b) a csoport számára érdekes hírek megvitatása, és c) új tevékenységek szervezése és tervezése.
- A találkozók személyesen, és/vagy virtuális térben zajlanak. A virtuális terek lehetővé teszik a csoportok számára az interakciót, az információk és anyagok megosztását, új ismeretek létrehozását stb.
- A csoport minden tagja között természetes és spontán a kommunikáció. A fő kommunikációs csatornák a személyes találkozás és az azonnali üzenetküldés.

- A csoportok szerveznek saját tevékenységeket, de együtt is működnek szervezőként vagy résztvevőként a más helyi csoportok vagy szervezetek által szervezett tevékenységekben. Az események a közösség számára szólnak, társadalmi témák köré szerveződnek, és/vagy hozzájárulnak bizonyos közösségi és/vagy társadalmi szempontok javításához.
- Az események értékelése a tagok közötti megbeszélésre korlátozódik.
- A csoportok belsőleg és a kívüllég felé is osztanak meg információkat. Csoporton belül egy online felületen (pl. Google Drive) keresztül osztják meg a dokumentumokat és anyagokat, a külső kommunikáció pedig a Facebookon, az Instagramon vagy a YouTube-on keresztül történik.
- A csoportok akkor hoznak létre ismereteket, amikor lehetőség nyílik új projektek elindítására, és személyes vagy virtuális találkozásra munkájuk megbeszélésére. A tagok ezeket a fizikai és virtuális tereket együttműködőnek, nyitottnak és nyugodtnak jellemzik, ahol bármely tag szabadon kifejezheti ötleteit és javaslatokat tehet.
- A feladatok és felelősségi körök tagok közötti elosztása spontán és szinte automatikus módon történik, ahol a tagok felismerik képességeiket és tulajdonságaikat, és ezek alapján vállalják a feladatokat és felelősségi köröket.
- A döntéshozatal főként konszenzussal történik, bár egyes csoportokban szavazással, vagy a vezető döntésével hozzák meg a döntést.
- A vezető elismerése természetes, spontán módon történik, vagy csoportszavazáson keresztül.
- A konfliktusokat a felek közötti egyeztetés által, vagy a konfliktusok elkerülésével kezelik.

Javaslatok

- Akkor is érdemes megtartani a rendszeres találkozókat (személyes vagy virtuális), ha nincs „találkozó jellegük”; így a csoport egysége jobban meg tud maradni.
- Hasznos lehet váltakozó feladatkörökről ábrát készíteni, és azt szétosztani a tagok között – például: a találkozó napirendjének elkészítése, jegyzőkönyv készítése, a találkozó moderálása, stb.
- Javasolt valamilyen interaktív online felület használata, ahol a tagok közösen tudnak dolgozni.
- Célszerű létrehozni egy mappát a csoporttal kapcsolatos összes dokumentum számára, amely megkönnyíti az adatokhoz való hozzáférést, és azok megosztását.
- Ajánlott a megszervezett eseményeket dokumentálni és értékelni. Hasznos tudni például, mennyire elégedettek a csoporttagok, illetve a résztvevők az esemény szervezésével, hiszen a tagok és a résztvevők javaslatai által is fejleszthetők az események.
- Egy virtuális dokumentumtároló tér használható a tanulás intézményesítésére is. Ezen a felületen összegyűjthetők a már megszervezett tevékenységek, a csoport fontosabb döntései, stb.
- Érdemes kifejezetten önértékelés céljából csoporttalálkozókat tartani. Ezek lehetnek többé, vagy kevésbé formálisak, ám fontos, hogy a végére csoport-szinten történjenek kötelezettségvállalások. Az önértékeléshez használhatók csoportnaplók vagy -jegyzetek, előre kialakított rubrikák, értékelési skálák, nem-formális és interaktív módszerek, stb.

A csoport megismertetése és külső kapcsolatai

- A csoportok elsősorban Facebook, Instagram és YouTube oldalain keresztül adnak hírt magukról. Néhány csoport más külső csatornákat is használ, például együttműködnek helyi újságokkal vagy helyi rádiókkal.
- A csoportok külső kapcsolatai esetiek, néhány csoport kivételével, amelyek bizonyos szervezetekkel vagy civil szervezetekkel állnak kapcsolatban, vagy azoktól függenek. Ezek a kapcsolatok többnyire a helyszínek és/vagy tárgyak használatára, és más csoportok vagy szervezetek által szervezett tevékenységekben való részvételre korlátozódnak.

Javaslatok

- Ajánlott felvenni a kapcsolatot más, hasonló érdeklődésű, vagy azonos területen aktív informális csoportokkal.
- Érdemes együttműködési lehetőségeket keresni más csoportokkal vagy szervezetekkel.
- Keressen kölcsönös segítségnyújtáson alapuló intézményi támogatásokat. Például: beszélgetések/workshopok szervezése iskolai diákok számára, az iskola eszközeinek és tárgyainak használatáért cserébe.
- Használjon intézményi támogatást a helyi vagy regionális szintű tevékenységek terjesztésére.
- Együttműködés céljából javasolt más, akár hivatalos csoportokat is megkeresni, akik ugyanazon a területen dolgoznak regionális, nemzeti vagy nemzetközi szinten.

7. HIVATKOZÁSOK

- Bednall, T. C., K. Sanders, and P. Runhaar. (2014). Stimulating Informal Learning Activities Through Perceptions of Performance Appraisal Quality and Human Resource Management System Strength: A Two-Wave Study. *Academy of Management Learning and Education* 13 (1): 45–61. doi:10.5465/amle.2012.0162.
- Burke, L. A., and H. M. Hutchins. (2007). Training Transfer: An Integrative Literature Review. *Human Resource Development Review* 6 (3): 263–296. doi:10.1177/1534484307303035.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2008). *Research methods in education*. New York: Routledge.
- Daniels, H. (2012). Institutional culture, social interaction and learning. *Learning, Culture and Social Interaction*, 1, 2–11.
- Enos, M. D., M. T. Kehrhahn, and A. Bell. (2003). Informal Learning and the Transfer of Learning: How Managers Develop Proficiency. *Human Resource Development Quarterly* 14 (4): 369–387. doi:10.1002/hrdq.1074.
- Green, L. (2008). *Music, informal learning and the school: a new classroom pedagogy*. Hampshire: ASHGATE
- Hoffman, D., Blasi, B., Culum, B., Dragsic, Z., Ewen, A., Horta, H., et al. (2014). The methodological illumination of a blind spot: Information and communication technology and international research team dynamics in a higher education research program. *Higher Education*, 67(4), 473–495.
- Hussein, R.T.(1990). Understanding and Managing Informal Groups. *Management Decision*, 28(8) - <http://dx.doi.org/10.1108/00251749010000038>
- Paavola, S., L. Lipponen, and K. Hakkarainen. (2004). Models of Innovative Knowledge Communities and Three Metaphors of Learning. *Review of Educational Research* 74 (4): 557–576. doi.org/10.3102/00346543074004557.
- Rickards, T., & Moger, S. (2000). Creative leadership processes in project team development: An alternative to Tuckman's stage model. *British Journal of Management*, 11(4), 273–283.
- Tuckman, B. W., & Jensen, M. A. C. (1977). Stages of small-group development revisited. *Group and Organization Studies*, 2(4), 419–427.
- Whitley, R., Gläser, J., & Engwall, L. (Eds.). (2010). *Reconfiguring knowledge production: Changing authority relationships on the sciences and their consequences for intellectual innovation*. Oxford: Oxford University Press.

8. FÜGGELÉK

8.1. 1. FÜGGELÉK: Elméleti kutatási sablon

Az adatgyűjtéshez használt elméleti kutatási minta:

A példa kitöltéséhez az alábbi információforrások használhatóak:

1. Az informális ifjúsági csoportok helyzetére vonatkozó európai szabályozások
2. Az ifjúsági csoportokra vonatkozó nemzeti előírások
3. Helyi szabályok
4. Személyes ismeretek

Ország:
Válaszadó:
Témák
A te országodban mit jelent az „informális csoport”?
Milyen helyi szabályozások vonatkoznak informális csoportokra?
Milyen helyi szabályozás van hatással az informális csoportok létrehozására és fejlődésére?
A helyi szabályozás hogyan tér ki az alábbiakra: - Informális csoportok finanszírozása - Informális csoportok működési rendszere - Informális csoportok létrehozásának stratégiái - Informális csoportok helyzete, és hivatalos csoporttá/szervezetté válása

Milyen informális csoportok működnek a környezetekben? Informális csoportok mérete Informális csoportok tapasztalata Informális csoportok fókuszterülete Informális csoportok kiterjedése: helyi, országos, nemzetközi
Ismereteid szerint hogyan alakulnak ki és fejlődnek tovább az informális csoportok?
Ismereteid szerint milyen motivációval jönnek létre a csoportok?
Ismereteid szerint mely jogi szempontokat kellene fejleszteni az informális csoportok létrehozásának és fejlesztésének elősegítése érdekében?

8.2. 2. FÜGGELÉK: Kérdőív

A kérdőív az „Empowering the Informal” (2018-3-RO01-KA205-061362)” projekt részét képezi, amely az Európai Bizottság Erasmus+ programja támogatásával valósult meg, és célja az európai informális ifjúsági csoportok működésének megértése, valamint támogató intézkedések ajánlása e csoportok fejlődésének és működésének elősegítéséhez.

A projekt keretein belül az informális csoportot dinamikus, független csoportként értelmezzük, amelynek nem célja jogi entitás létrehozása, és legalább három tagból áll, akik közös érdeklődéssel és motivációval rendelkeznek, valamint közös célért dolgoznak.

A kérdőív kitöltésével európai informális ifjúsági csoportokra vonatkozó információk gyűjtéséhez járulsz hozzá, amelyek elősegíthetik az ifjúsági központok, az ifjúságpolitikák, a közigazgatás és a fiatalok igényei közötti pontosabb összehangolást.

Az adatok elemzésekor semmilyen személyes adatot nem osztunk meg vagy teszünk közzé.

A teljes kérdőív kitöltése körülbelül 10 percet vesz igénybe.

A. KORÁBBI KÉRDÉSEK ÉS DEMOGRÁFIAI ADATOK

Elfogadom a projektben való részvételt. Megértettem a tanulmány célját és jellegét, és önkéntes alapon veszek részt benne. Megértettem, hogy bármikor, következmények nélkül visszavonhatom részvételemet.

☐ Igen

☐ Nem

1. Informális csoport neve (amennyiben van):

2. Város, ahol a csoport működik:

3. Ország, ahol a csoport működik:

4. Tagok átlagéletkora:

5. Az informális csoport tematikája:

- ☐ Művészetek
- ☐ Polgári szerepvállalás/aktív állampolgárság
- ☐ Együttműködés
- ☐ Kultúra
- ☐ Ökológia
- ☐ Oktatás
- ☐ Etnikai kisebbségek
- ☐ Bevándorlók segítése
- ☐ Emberi jogok
- ☐ Szabadidő
- ☐ Szomszédság

- ☐ Politika
- ☐ Társadalmi befogadás
- ☐ Sport
- ☐ Turizmus
- ☐ Ifjúsági munka
- ☐ Egyéb

6. Mi a szereped a csoportban?

- ☐ Csoportvezető
- ☐ Egy területért/témáért vagyok felelős
- ☐ Nincs különleges szerepem
- ☐ Egyéb

7. Jelenleg hány tagja van a csoportnak?

- ☐ Kevesebb, mint 5
- ☐ 6 és 20 között
- ☐ 21 és 40 között
- ☐ 41 és 60 között
- ☐ Több, mint 60
- ☐ Nem tudom

B. CSOPORT LÉTREJÖTTE ÉS MEGALAPÍTÁSA

1. Mikor alakult a csoport?

- ☐ Kevesebb, mint 1 éve
- ☐ 1 - 3 éve
- ☐ 3 - 5 éve
- ☐ Több, mint 5 éve

2. Voltál már korábban informális csoport tagja?

- ☐ Igen
- ☐ Nem

2.1. Ha igen, hány informális csoportnak voltál korábban tagja?

3. Mi volt a fő motiváció a csoport megalakítása mögött?

- ☐ Közös érdeklődés
- ☐ Személyes igény
- ☐ Egy bizonyos aspektus fejlesztése helyi viszonylatban
- ☐ Társadalmi hatás kiváltása (projekteken vagy programokon keresztül)
- ☐ Tapasztalatok megosztása hasonló háttérű emberekkel
- ☐ Egy bizonyos célkitűzés/küldetés megvalósítása
- ☐ Egyéb

4. Változott idővel a csoport célkitűzése vagy témája?

- ☐ Igen
☐ Nem

4.1. Ha igen, miért? Mi a jelenlegi célkitűzés?

5. A csoport alakulása óta változott a tagok száma?

- ☐ Igen, most több tag van
☐ Igen, most kevesebb tag van
☐ Nagyjából azonos maradt

6. Az alapító tagok ma is részt vesznek még a csoportban?

- ☐ Igen
☐ Nem
☐ Nem tudom

6.1. Ha igen, hogyan vesznek részt?

C. JELLEMZŐK ÉS CSOPORTVEZETÉS

7. Hogyan működik a csoport?

- ☐ Általában közös találkozóink vannak a csoport összes tagjával
☐ Általában kisebb, tematikus csoportokban találkozunk
☐ Szabadon, nincs szervezetség mögötte
☐ Egyéb

8. Milyen gyakran tartotok találkozókat?

- ☐ Gyakrabban, mint heti egyszer
☐ Heti egyszer
☐ Havonta két-három alkalommal
☐ Kevesebb, mint havi egyszer

9. Jellemzően hogyan kommunikálnak egymással a tagok?

- ☐ A csoporton belül hasonló szerepben lévők kezdeményezik és irányítják a kommunikációt
☐ Spontán és természetes a kommunikáció az összes tag között
☐ Egyéb

10. Általában min keresztül kommunikáltok egymással?

- ☐ Azonnali üzenetváltás (WhatsApp, Telegraph, Messenger, stb.)
☐ Telefonon
☐ Facebook oldalon keresztül
☐ E-mail
☐ Instagram

- ☐ Személyes találkozás
- ☐ Egyéb

11. Hogyan történik a döntéshozatal a csoportban?

- ☐ Egyhangúlag: A döntést addig vitatjuk, amíg mindenki egyetért vele
- ☐ Többséggel: a csoport szavaz, és a legtöbb szavazatot kapó javaslat nyer
- ☐ Ötletek vegyítésével: Különböző lehetőségek megvizsgálásával és azok vegyítésével
- ☐ Vezetői döntéssel: egy ember hozza meg a döntést

12. A vezető(k) szerepét elismeri a csoport?

- ☐ Igen, választással / szavazással
- ☐ Igen, egyhangúlag
- ☐ Igen, spontán módon
- ☐ A csoportnak nincs vezetője
- ☐ Egyéb

13. Ki vezeti a csoportot?

- ☐ Egy személy vezet (egyszemélyi vezetés)
- ☐ Tagok egy csoportja vezeti a csoportot (csoportos vezetés)
- ☐ A vezetői szerep kis csoportok között oszlik meg (csoportokra osztott vezetés)
- ☐ Megosztott vezetés (nincs vezető, de bármely tag felveheti a vezető szerepet)
- ☐ Egyéb

14. Hogyan kezeli és oldja meg a konfliktusokat a csoport?

- ☐ Konfliktus elkerülése
- ☐ A felek tárgyalnak, hogy megegyezésre jussanak
- ☐ Külső személy irányításával oldjuk meg a problémákat
- ☐ Vezetői döntés, amely a konfliktus elemzése után megoldja a helyzetet
- ☐ A csapat egyik tagja dönt, aki nem a vezető
- ☐ Egyéb

15. Mi jelenti a legnagyobb kihívást a csoportban? (fontossági sorrendben jelöld meg a 3 legnagyobb nehézséget)

	1 Első nehézség	2 Második nehézség	3 Harmadik nehézség
Forrásszerzés			
Tárgyi források (helyszín, stb.)			
Kapcsolat hasonló csoportokkal			
Kapcsolat a területen dolgozó civil szervezetekkel			
Iránymutatás			
Képzések bizonyos témákban			
A csoport bővítése			
Egyéb			

16. Rendelkezik a csoport bevétellel, pénzügyi forrással?

- ☐ Nincs pénzügyi forrás
- ☐ Magáncégek
- ☐ Saját kereskedelmi forrás (értékesített termékek / szolgáltatások)
- ☐ Tagsági hozzájárulás / önfelfinanszírozás
- ☐ Civil szféra
- ☐ Egyéb

17. Részesül a csoport közfinanszírozásban? Milyen szinten?

- ☐ Nincs közfinanszírozás
- ☐ Nemzetközi
- ☐ Országos
- ☐ Regionális
- ☐ Helyi
- ☐ Egyéb

18. Részesül a csoport közfinanszírozásban? Milyen területen?

- ☐ Igen. Helyszín
- ☐ Igen. Felszerelés
- ☐ Igen. Az egyes tevékenységeinkkel kapcsolatos alapanyagok.
- ☐ Nem

Amennyiben szeretné hallani a projektről, add meg az e-mail címed:

Ha szívesen adná nekünk interjút a projekt következő szakaszában, add meg az e-mail címed:

Köszönjük az együttműködést!

8.3. 3. FÜGGELÉK: Interjú

Az interjúalany szerepe a csoportban:

A. A CSOPORT LÉTREJÖTTE ÉS MEGALAPÍTÁSA

1. Hogyan alakult meg a csoport? Le tudod írni a megalakulás pillanatát?
2. Melyek a legfőbb **elvárásaitok, és/vagy törekvéseitek** csoportként? Melyik célkitűzéseitek segítenek ezeket elérni?
3. Vannak **cselekvési irányvonalaitok** a célkitűzések elérése érdekében? Ha igen, mik ezek?

B. A CSOPORT MEGSZILÁRDULÁSA ÉS BELSŐ SZABÁLYOZÁSA

4. Milyen a tagok szocio-demográfiai profilja? (*életkor, nem, iskolai végzettség, munkavégzés ...*)
5. A csoport tematikáját figyelembe véve szerinted mely értékek fontosak a csoport számára?
6. Szoktatok csapatépítő tevékenységeket szervezni a csoportkohézió erősítése érdekében?
7. Amikor új tag érkezik, hogyan illeszkedik be a csoportba? Milyen stratégiáitok vannak új tagok beilleszkedésének segítésére? (Hozz példát olyan tevékenységekre, amelyek hasznosnak bizonyulnak új tagok beilleszkedésekor!) Mennyire vagytok nyitottak új tagok befogadására? Mi a folyamata a csoporthoz való csatlakozásnak? Van beilleszkedési folyamat? Mi történik, ha valaki ki szeretne lépni csoportból?
8. Létezik olyan **normatív dokumentum**, amely lefekteti a részvétel, cselekvési stratégia, felelősségi körök, stb. irányvonalait? Ha igen, ez(ek) a dokumentum(ok) könnyedén elérhető(k) minden tag számára? Szoktatok **frissíteni ez(eket) a dokumentumo(ka)t**? **Ki vesz részt** a frissítés folyamatában? Ha nincs ilyen dokumentum, **hogyan adjátok át az új tagok számára** a működési szabályokat és normákat?

C. A CSOPORT MŰKÖDÉSE, VEZETÉS ÉS TUDÁSMENEDZSMENT

9. Mi a **találkozók fő témája**? Hogyan folynak a találkozók? Van előre ismerttetett menetrend? Minden tag részt vesz a megbeszéléseken?
10. Van rá tér és idő, hogy közösen tudást alkossatok (pl. új anyagok, tevékenységek, projektek készítése)? Ha igen, milyen az erre használt helyszín (nyugodt, együttműködő, informális, stb)?
11. Milyen tevékenységeitek vannak? Hogyan szervezitek meg őket? Ki vesz rajtuk részt? Hogyan vesznek részt (szervezőként, résztvevőként, együttműködőként, stb)?
12. Léteznek eszközeitek az általatok szervezett események megosztására? Értékelitek az eseményeket? Használjátok ezeket az információkat új tevékenységek létrehozásához/megtervezéséhez?
13. Történt már változás a működésben? Ha igen, hogyan kezeltétek a változást, és a szabályok, szerepek, normák, stb változtatását?
14. Hogyan történik a döntéshozatal? Hogyan hoztok csoportként döntéseket? (Vannak ötletadók? Vannak olyan tagok, akik aktívabbak a többiekénél?)

D. KÜLSŐ KAPCSOLATOK ÉS A CSOPORT ISMERTETÉSE

15. Van olyan csatorna, amelyen keresztül **megismertetitek a csoportot másokkal is**? (*Twitter,*

Facebook, stb.)

16. Hogyan jellemeznéd a **csoport külvilággal való kapcsolatát** (más csoportokkal, egyesületekkel vagy helyi szervekkel, stb.)? Részt vesztek más csoportok vagy egyesületek által szervezett tevékenységekben? Szerveztetek már eseményeket másokkal együttműködésben? Nyújtotok szolgáltatást a helyi közösségnek? Használtok forrásokat vagy felszerelést, amelyet külsős szervezetek (intézmények, csoportok, egyesületek, ...) nyújtanak?

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

Köszönjük az együttműködést!